

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., April 6, 1921 as required by the act of Oct. 6, 1917

Ex-karalius apleido Vengriją

Anglijos valdžla nusigandusi

Anglijai grėsia naujas streikas

Amerika jau veda pirklybą su Rusija

Ex-karalius Karolis apleidžia Vengriją.

Grižta atgal į Šveicariją specialiniu traukiniu. Šveicarija jį priims tūlomis sąlygomis.

BUDAPEŠTAS, bal. 5.— Ex-karalius Karolis išvažiavo iš Steinamanger, arti Austrijos rubėžiaus, 10:35 val. ryte, kad apleidus Vengriją. Tai paskelbė šandien nacionaliniame susirinkime premieras Teleky.

Ex-karaliui išvažiuojant.

VIENNA, bal. 5.— Specialinis traukinis su Austrijos oficialiais palydovais ex-karaliui laukė prie Vengrijos rubėžiaus širyt, prašant Vengrijos valdžiai. Manoma, kad Karolio kelias per Austriją eis per Graetz, Innsbruck ir Feldkirch į Buchs.

Ex-monarchas turės daugelį palydovų. Be dviejų oficerių ir 8 milicianų iš volkswehro, jis turės su savimi 16 narių policijos, Austrijos užrubežinių reikalų ministerijos atstovą, tris taktininkų oficerius; jo asmeninėj svitoje yra buvęs Vienos mayoras Sever, parlamento narys krikščionis socialistas Mueller ir pustuzinis Vengrijos didžponių, kartu su daktaru.

Paskirimas volkswehro privertė rezignuoti vidaus reikalų ministrį Glaz, pasak Reichpost. Dr. Glaz atsisakė pasirašyti reikalingas popieras, pareikšdamas, kad jis skaito pasiuntimą milicianų į žaidimų karališkam žmogui.

Pasak žinių iš Budapešto, kompromisas tapo padarytas tarp ex-karaliaus Karolio ir Vengrijos valdžios, sulig kurio jam bus leista prieš išvažiuojant išleisti proklamaciją į žmones, reikalaujant Vengrijos sosto ir pareiškiant, kad jis pasiduos tik spėkai aplinkybių ir tuo pačiu laikui turi piniausį pasitikėjimą į politinį sugabumą Vengrijos žmonių.

Šveicarija atidarys duris.

BERN, bal. 5.— Šveicarijos valdžia pasiuntė pranešimą Vengrijos kabinetui, kad Šveicarija tuoliausiai įsileis ex-karalių Karolių į šią šalį su sąlyga, kad jis atvyks laike kelių sekamų dienų. Duota persergerėjimą, kad jei jo grįžimas bus suvilkintas, leidimas bus atšauktas. Šveicarija taip jau reikalauja, kad Karolis būtų priverstas paskelbti savo išvažiavimą iš Vengrijos 48 val. iškalno, pasiunčiant pranešimą Šveicarijos politiniam departamentui.

SOCIALDEMOKRATAS.

Mūsų draugų laikraštis Kauno. Kiekvienas darbininkas privalėtų jį perskaityti. Num. Jau atėjo Socialdemokrato 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ir 8 numeriai.

Gaunamas Naujienų ofise.

lės paskui tikėtis pagalbos iš angliakasių.

Valdžia šaukiasi kariuomenės. Daily Herald išspausdino žinią apie kariuomenės judėjimą Airijoje. Laikraštis sako, kad kareiviai yra gabenami į anglių kasyklų distriktus, o kareivius lydi tankai.

Admiralija irgi paliepė visiems paleistiems paviešėti jurininkams tuojaus sugrįžti į savo laivus.

Vaigstos gandy, kad valdžia nutarė griebtis niekurių karinių priemonių, kurios tik dar labiau užpykins angliakasių ir kitus darbininkus. Taigi kova artinasi prie didelio krizio.

Valdžia išleido naujų patvarkymų, duodančių niekuriems departamentams veik neapribuotą galę paimti kasyklas, žemes, namus, dirbtuves, gaso ir elektros stotis, vandens pompas, arklius, maistą, pašarą ir rekvizuoti visas susisiekimo įmones, net gatvėkarius ir lengvuosius geležinkelius; uždaryti uostus ir prieplaukas, kontroliuoti laivų plaukiojimą ir gabenimus, nustatinti kainą anglių ir uždrausti ar reguliuoti pardavinėjimą gasolino ir aliejaus.

Reikalauja ginklų.

Kad daug priklausys nuo valdžios, tapo parodyta ginčuose atstovų būte. Bet streikas negalės būti sustabdytas, jei valdžia neprašys tiesioginių tarbų su angliakasių ir jei parlamentas neatšauks panaikinimo kontrolės ant anglių kasyklų.

Wrexham angliakasiai šandien priėmė rezoliuciją, kad federacija išdavinėtų ginklus, vieton streiko pašelpo pinigais.

Jeigu geležinkeliečiai ir transporto darbininkai prisidės prie angliakasių streiko, Lloyd George galbut paleis parlamentą ir atsisauks į šalį, kad jį dar kartą parodytų, jog jį stovi prieš "bolševizmą".

Neabejotinai, bolševizmas slepiasi už streiko, bet kaip stiprus jis yra, niekas valdžioje negali pasakyti. Dage- lis norėtų tai išbandyti. Dage- lis biznierių ir politikierių skatina valdžią laikytis tvirtai, kad suardžius kabantį ant šalies netikrumą.

"Jeigu mes turime sulaukti proletariato diktatūros," pasakė vienas bankierių, "tai lai dabar ji ateina ir sustokime palaikę esančias įstaigas. Bet aš manau, kad jei valdžia kovos, raudonieji bus sumušti visame fronte."

Yra prirodymų, kad valdžia kovos. Bent ji rengiasi prie to. Kompromisas būtų galimas, bet kabinetas mano, kad kompromisas tik atidėtų dieną galutinio susikirtimo.

Svarsto apie naują didelį streiką.

Bet angliakasiai irgi yra pasiryžę kovoti iki pastaros. Jiems į pagalbą gali ateiti geležinkeliečiai ir transporto darbininkai. Transporto darbininkų delegatų susirinkime buvo aiškiai matyti, kad Clynes ir kiti nuosaikesni vadovai turi mažiaus pritarimo už "tiesioginio veikimo" šalininkus. Transporto darbininkai yra dalimi trilypio susivienijimo ir nuo jų nuosprendžio priklausys ar šalyje bus paskelbtas dar vienas milžiniškas generalinis streikas. Geležinkeliečiai, kaip išrod, jau yra nusitarę streikuoti ir tik laukia transporto darbininkų nutarimo. Pastarieji nutarimą apie streiką galbut padarys ryto. Geležinkeliečiai stodami už streiką rėmėsi daugiausia tuo, kad ir jie atsidurs neužilgo tokioj pat padėty, kaip angliakasiai, nes valdžia neužilgo panaikins savo kontrolę ant geležinkelių; tad atsitiks streikui, jei jie dabar nepagelbės angliakasiams, nega-

Pastaruoju laiku labai žymiai sumažėjo skaičius Amerikos ir Anglijos pirklių Reve-ly.

Anglija pergyvena didelį valstybinį krizį.

Parlamentas svarsto angliakasių streiką.

LONDONAS, bal. 5.— "Dabartinis industrinis krizis yra taip pat rustas, kaip kriziai laike karo ir lengvai gali išsivystyti į nacionalinę konvulsiją," pasakė užrubežinių reikalų ministeris lordas Curzon atstovų būte šiandien.

"Jeigu klesų karas iškiltų ir tęstųsi, prieš mus galbut atsitotų žlugimas valstybės. Jokia valdžia negali pasiduoti tokiam pavojui, kaip šis," pridūrė jis.

Viltis sumažėjimo industrinio krizio, kilusio delei angliakasių streiko, gavo didelį smugį, kada darbo ministeris Robert Horne parlamentariuose debatuose atmetė sumanymą, kad valdžia dar per mėnesį laiką kontroliuotų kasyklas iki nebus susitaikinta su angliakasių.

Sitokiam plenui pritariai ir Lloyd George ir jame matomas paskutinis spindulys vilties išvengimo geležinkeliečių ir transporto darbininkų generalinio streiko.

Debetai apie streiką buvo triukšmingi ir tankiai ministerių kalbos buvo pertraukiamos darbiečių narių.

Atviras iššaukimas valdžiai ir prigrąžinimas, kad angliakasiai gali užgriebti kasyklas, tapo mestas. Duncan Graham, kuris atstovauja Škotijos angliakasių.

"Jeigu valdžia neprivers savininkus sugrąžinti savo karo laiko plenus, formoje algų, aš esu pasiryžęs raginti angliakasių, paimti kontrolę ant kasyklų," pasakė jis.

Valdžia sverias už kareivius.

Kada parlamentas svarstė streiko podėtį, tapo paskelbta, kad laikini paliosavimai iš armijos tapo sustabdyti. Taip jau patirta, kad 10,000 kareivių tapo atšaukta iš Airijos ir jau sugrįžo į Angliją. Juos skirstoma po anglių kasyklų apygardas.

Ragina paskelbti užuojautos streiką.

BERLINAS, bal. 5.— Vokietijos Komunistų partijos organas Die Rote Fahne ragina Vokietijos angliakasių paskelbti streiką išreiškimui užuojautos Anglijos angliakasiams.

30 ŽUVO AUDROJE.

TOKIO, bal. 5.— Didelių nuostolių pridaryta ir 30 žmonių žuvo audroje, kuri siuntė pietvakariniame pakrastyje Japonijos nedėlios nakti. Tokio tebėra tamsus ir daug namų sugriauta.

PINIGŲ KURSAS.

Vakar, bal. 5 d., užsienio pinigų kaina, perkant jų ne mažiau kaip už 25,000 dolerių, bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais taip:

Anglijos 1 svaras	\$3.91
Austrijos 100 kronų	\$0.28
Belgijos 100 kronų už	\$7.30
Danijos 100 kronų	\$17.82
Finų 100 markių	\$2.60
Francijos 100 frankų	\$7.00
Italijos 100 lirų	\$4.17
Lietuvos 100 auksinų	\$1.66
Lenkų 100 markių	\$0.13
Norvegijos 100 kronų	\$15.92
Olandų 100 guldenų	\$34.47
Šveicarijos 100 frankų	\$17.28
Švedų 100 kronų	\$23.40
Vokietijos 100 markių	\$1.65

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., April 6, 1921 as required by the act of Oct. 6, 1917

Graikai visiškai sumušti.

Visa graikų šiaurinė armija traukiasi. Nauja mobilizacija nesiseka.

PARYZIUS, bal. 5.— Paryžiaus oficialiniuose rateliuose gautosios žinios patvirtina pranešimus apie Graikų kareivių sustabdymą Brusa distrikte, Mažojoje Armenijoje; kur visa šiaurinė graikų armija buvo priversta pasitraukti. Iš Graikijos gi pranešama, kad mobilizavimas iš konskriptų dar trijų pulkų toli neduoda tų spėkų, kokių buvo tikėtasi naujam ofensyvui.

Graikų neteko 4,000 kareivių.

KONSTANTINOPOLIS, bal. 5.— Graikijos spėkos šiaurinėje Mažojoje Azijoje yra pavojingai netekti Brusa, ant kurio Turkijos nacionalistai gula didesnėmis spėkomis.

Graikų nuostoliai laike dešimt dienų mušio Eski-Shehr fronte siekia 150 oficerių ir 4,000 kareivių.

Turkų komandotojas Eski-Shehr fronte Ismet Paša savo bevieliniame pranešime lygina Turkijos pergalę prie Marne mušio. Jis sakosi esąs maršalo Joffe studentas.

Graikams pridaryta didelių nuostolių ir kareivių upas esą nupuolęs, nors tarp jų zuja daug kunigų, kurie skatina juos prie mušio. Jų nuolatinis kariavimas su stipresniu priešų ir tas faktas, kad jie mažai turi rezervų, puldo dvasią graikų divizijų šiame fronte.

Graikų turės evakuoti Ismid.

KONSTANTINOPOLIS, bal. 4.— Graikų ofensyvas prieš Turkijos nacionalistus šiaurinėje Anatoijoje užsibaigė pilnu graikų sumušimu. Iki vakar optimizmas graikų militariiniuose rateliuose dar vertė niekurius manyti, kad padėtis galės pagerėti, bet šiandien tal- kininkų kvatierose viešpatauja įsitikinimas, kad graikai, nežinant savo didesnio skaičiaus, yra visiškai sumušti ir nėra vilties, kad jie atsigriebtų. Graikijos spėkos rengiasi evakuoti Ismidą ir manoma, kad jos negalės ilgai laikyti Brusa.

Graikų nuostoliai nėra žinomi. Nacionalistų pranešimas sako, kad graikų krito virš 20,000, bet manoma, kad tai yra perdėta.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., April 6, 1921 as required by the act of Oct. 6, 1917

Rusai sugrąžina dirbtuves savininkams.

PARYZIUS, bal. 5.— Pasak Francijos užrubežinių reikalų ministerijoj gautų iš Maskvos žinių, sovietų valdžia nutarė denacionalizuoti visas dirbtuves. Pradžią daroma yra Maskvos distrikte. Priežastim tokio žingsnio esąs Rusijos ekonomini- susmukimas. Dirbtuvės yra grąžinamos buvusiems savininkams-svetimšaliams jų naudojimui.

ATMETE SOCIALISTŲ PASALINIMĄ.

ALBANY, N. Y., bal. 5.— Valstijos legislatura šiandien atmetė bandymus pašalinti iš atstovų būto socialistus Charles Solmon ir Samuel Orr.

Skaitykite ir Platinkite NAUJIENAS

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., April 6, 1921 as required by the act of Oct. 6, 1917

Smerkia Japonijos poziciją

Amerika sakosi niekad nesutiks su padalinimu Pacifiko salų.

WASHINGTON, bal. 6.— Jungt. Valstijos pasiuntė naują notą Japonijai ginčiuose apie Yap salą ir abelai visame mandatu dalyke. Nota esanti aštresnė, negu visos pirmesnės. Kopijos tos notos tapo pasiųstos Anglijos ir Francijos valdžioms, kaip užinteresuotoms dalininkams mandatu ginčiuose.

Sprendžiama, kad Jungt. Valstijos šioje notoje griežtai atsisako pripažinti, jog ši valdžia kada nors yra sutikusi su padalinimu salų Pacifiko vandenyne į šiaurę ir pietus nuo ekvatoriaus, tarp Anglijos ir Japonijos. Sulig to padalinimo, Japonija turėjo gauti visas salas į šiaurę nuo ekvatoriaus, o Anglija į pietus nuo jo.

Ši valdžia visą laiką atsisakė pripažinti teisingumą ar teisiotumą tokio susitarimo ir šioje naujoje notoje da labiau pabrėžiama tai, kad Jungt. Valstijos niekad negali priimti tokio susitarimo.

Nušovė lenkų kunigą.

WYANDOTTE, Mich.— Šiominis diėnomis čia savo klebonijoj tapo nušautas lenkų katalikų kun. Leo Jarecki. Pasak jo gėspadinės, jis prieš 9 val. vakare tapo pašauktas prie durų ir kada atidarė duris, į jį paleista šūvis, kuris pervėrė smegenis. Šovikas ar šovikai pabėgo ir jų policija įieško, bet negali užtikti jokio pėdsako.

333 kareiviai užmušti Airijoje.

LONDONAS, bal. 5.— Generalinis Airijos prokuroras Denis Henry atsakydamas atstovų būte, pasakė, kad pereitais metais, užsibaigusiais kovo 31 d. Airijoje papildyta 10,894 piktadarybės prieš ang- lus ir kad užmušta 243 policis- tai ir 90 kareivių, sužeista gi 3,810 policistų ir 202 kareiviai.

Auksinai neužilgo pabrangsią.

Yra laukiama, kad Vokietijos markės, o kartu ir Lietuvos auksinai, turėsią pakilti kainoje bėgyje pusantro mėnesio, ir kad jų kaina busianti augščiausia po to, kaip Amerikos valdžia paskelbs taiką su Vokietija.

Visiems, kas tik siūnia pinigų Lietuvon, vertėtų pasiskubinti su pinigų siuntimu ar išsi- mainymu.

Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius yra didžiausia lietuvių pinigų siuntimo įstaiga Amerikoje, ir Naujienų siūniami pinigai greičiaus pasieks Lietuvos negu kieno nors kito. Naujienos duoda pilną gvarantiją už pinigų siūniamus perlaidomis ir duoda paprastas gvarantijas už savo čekius. Naujienos išmaito didesnes pinigų sumas pagal pigiausio dienos kurso, koks tik yra New York'e ar Chicagoje. Naujienos yra korespondentu didžiausio Lietuvos banko—Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko Kaune. Naujienos siūnia pinigų ne tik Lietuvon, bet ir į visus kitus svieto kraštus. Siųsdami pinigus, visomet kreipkitės į Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrių.

NAUJIENŲ PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Lietuvių žinios

"Eltos" Biuletėnis.

[Paštu iš Lietuvos Informacijų Biuro Washingtone].

Washington, bal. 1.— Kovo 31 dieną aguta yra iš Kauno toksai trečias iš eilės "Eltos" biuletėnis.

— Argentina pripažino Lietuvą de jure.

— Išėjo Biržiškos naujos brošiūros: Lietuvių Rusų evakuacinės komisijos veikimas ir Sargyboje Vilniuje.

— Lenkų spauda reikalauja kuoveikšiaus rinkimų Vilniuje, nes Augščiausioji Santarvės Taryba gali Vilniaus klausimą lenkų nenaudai išspręsti.

— Prieš kelias dienas atvyko Klaipėdon Lenkų prekybos ir pramonės ministerijos atstovai ir nepasitarę su vietine valdžia išvažiavo. Pasirodo, jie buvo atvykę uosto padėti ištirti.

—Netrukus bus paskelbtas Želigovskio 1920 ir 1921 žėmės mokesnio įstatymas. Už ariamos žėmės daržo dirvoną 1920 metais nuo dešimtinės mokama 25 markės, nuo pirmos rūšies žėmės 1921 metais nuo dešimtinės 50 markių, kitus kaip 1920.

ZUVO DAUG ANGLIAKASIŲ.

ALAIS, Francijoj, bal. 5.— Smarki eksplozija ištiko Trelys kasykloj ir daug angliakasių liko užmušta. 14 lavonų jau išimta iš kasyklos.

Nulinčiavo negrą.

BRANDON, Miss., bal. 5.— Negras Sandy Thompson, kuris nušovė plantatorių, tapo naktį nulinčiuotas.

"Eltos Zinios".

[Paštu per Lietuvos Informacijų Biurą Washingtone]

KAUNAS, II. 22.— "Unser Tag" pranešimais, Zydų Tautų Taryba nusprendė pasiųsti į Ameriką d-rą Rachmilevičių politikos tikslais.

KAUNAS, II. 22.— Tremtinių ir belaisvių grąžinimo skyrius praneša, kad vasario 23 d. atvyksta į Obelius 520 tremtinių, Lietuvos piliečių, krintančių iš Rusijos.

Knygynai.

(Tęsa.)

J. A. de Thon'ui (1553-1617) knyginkaujant, buvo įgyta Katerinos de' Medici knygnas. Labai daug knygų prisi-dėjo prie Ludviko XIV ir Ludviko XVI. Revoliucijos laikais knygnas praminta Bibliothéque Nationale. Napoleonas iš jo užkariant kraštų baidį daugybę knygų paėmė Tautos knygnan, bet, Napoleonui puo-lus, knygnas atsiėmė jį savininkai. — 1918 metais Bibliothéque Nationale turėjo: 3,000,000 spausdintų knygų, 500,000 žemlapų ir planų, 28,000-se tomų; 110,000 rankraščių; 1,000,000 antspaudų (estampes); 207,096 medalių. Tarp knygų yra daug brangiųjų 15-jo amžiaus spaudos retybių (incunabula); tarp rankraščių daug graikų, latinų ir rytinių tautų geriausių pavyzdžių. Par-ryžiję iš jo 200 (viešųjų) knygų be Bibl. Nat. svarbesni yra: Bibliothéque de l'Arsenal (600,000 tomų, 10,000 rankraščių ir Bastilles inven-toriaus kolekcija); Bibliothéque Mazarine (250,000 tomų); Bibliothéque Ste-Genevieve (350,000 spausd. tomų, 1225 incunabulų, 3510 rankraščių, 10,000 spausdinių). Sorbonnos universiteto knygnas (550,000 tomų); Bibliothéque de l'Institut de France (400,000); Konservatorijos knygnas (200,000 tomų); Bibliothéque du Theatre de l'Opera (25,000 tomų, 5000 dainų, 20,000 ro-mansų, 12,000 tomų dramų veikalų ir 20,000 spaudinių); Lenkų knygnas, tvarkomas Krokavos Mokslų Akademijos (80,000 tomų, 30,000 spaudi-nių); Bibliothéque de l'Insti-tute Catholique (160,000 to-mų). Visoj Francijoje be Paryžiaus yra suviršum 300 depar-tamentų ir tiekia mokslu draugijų bei įstaigų knygynų. Daugelis miestų knygynų yra įsteigti dar 16 ar 17 šimtme-tij (Lyons, Palais; Abbeville).

Anglijoje. — Londono Bri-tiskasis Muzejus (British Mu-seum) yra tiek jau didelis ir gal dar svarbesnis kaip Paryžiaus Bibliothéque Nationale. Knygnas įsteigta 1753 m. Kara-liai (Jurgis III, Jurgis IV), lordai ir vyskupai daugybę knygų dovanoję knygynui; daugybę knygų supirkta ir superkama; visos išleidiama-sios Anglijoje atsiunčiama do-va-nai. Britiskasis Muzejus šian-dien turi didžiausias visų tau-tų knygų kolekcijas ir labai daug seniausių ir brangiųjų rankraščių, kodeksų (pvzd. Codex Alexandrinus). Knygynas yra: su viršum 2,000,000 spausdintų knygų, neskaitytų mažųjų (skaitant ir mažutes butų apie 5,000,000); 56,000 rankraščių (iš jų daugiau kaip 9,000 rytinių), 75,000 čarterių ir vitulų, apie 200,000 įvairių muzikos spaudinių ir rankraš-čių. Kiti didesni Londono kny-gynai yra: Library of the Pa-tent Office (110,000 tomų); National Art Library (apie 500,000 knygų, piešinių, foto-grafijų); Londono Universite-to knygnas (60,000 tomų). Be Brit. Muzejaus Anglijos svarbesnieji knygnai yra: Ox-fordso Universiteto knygnas (800,000 sp. tomų, apie 41,000 rankraščių); Cambridge'o Uni-vers. knygnas (apie 500,000 sp. tomų, 6000 rankraščių), Dublino Trejybės Kolegijos (Trinity College) knygnas (300,000 tomų, 2000 rankraš-čių), Airijos Tautinis Knygynas (National Library of Ire-land) Dubline (apie 200,000); Edinburg'o Universit. knyg. (210,000 sp. tomų, daugiau kaip 2000 rankraščių). Angli-jos kolonijose irgi yra nema-žų knygynų; pažymėtini: Aus-tralijoje, Sydney miesto Mit-chell knygynas (250,000 to-mų), Kanadoj parlamento kny-gynas Ottawoj (250,000 t.), Anglijos viešuosius knygynus

užlaiko valstija, kolonijos, pro-vincijos, miestai, mokslo drau-gijos ir kitokios įstaigos.

Jungtinėse Amerikos Valsti-jose. — Didžiausias J. A. Val-stijose yra Kongreso Knygynas (Library of Congress). Įsteigtas 1800 m.; 1814 m. su-degintas Anglijos armijos; at-naujinta, knygną 1851 m., vėl gaisras sunaikino, pasiliko tik 20,000 tomų; 1866 knygnan atiduota Smithsono Instituci-jos knygos (40,000 tomų). Šiandien Kongreso Knygynas yra daugiau kaip 1,800,000 to-mų (1910 m. 30 birž. buvo 1,793,685 t.).

Svarbesnieji J. A. V. viešų-jų knygynų yra: Bostono kn. (923,000 tomų), New Yorko kn. (680,500 t.), Cincinnati's kn. (433,800 t.), Chicago kn. (414,800 t.), Philadelphia's kn. (389,000 t.), Pittsburgho kn. (326,500 t.), St. Louis kn. (317,000 t.), Enoch Pratt kn. (265,000 t.), Milwaukee kn. (173,800 t.), Newarko kn. (143,000 t.). Svarb. universi-tetų knygynai: Harvardo (850,300 t.), Columbijos (758,000), Chicago (529,000), Yale (447,000), Cornell (425,000), Penn-sylvanijos (363,000), Princeto (280,000), John Hopkins'o (238,000), Californijos (239,700), Brown (185,000), Wis-consino (172,000). 1910 J. A. V. buvo 2298 knygnai turė-jusieji daugiau kaip 5000 to-mų.

Latiniškoji Amerika. — Me-xikojė Biblioteca Nacional Mexico mieste turi su viršum 200,000 tomų. Argentinoje Bue-nos Aires'e Biblioteca Nacional turi daugiau kaip 100,000 to-mų. Brazilijoje Biblioteca Pub-lica Nacional, Rio de Janeiro turi 250,000 tomų. Čilės Bi-blioteca Nacional Stantiago'o tu-ri apie 100,000 tomų. Kitų re-spublikų knygnai yra mažes-ni.

Vokietijoje. — Vokietija skai-toma didelių knygynų ša-lim. Didžiausias Vokietijoje yra Berli-no Karališkasis Knygnas, įsteigtas "didžiojo elektoriaus" Frederiko Vilhelmo I atida-rytas kaip viešas 1661 m. Šiandien knygnas turi 1,230,000 spaud. tomų ir suviršum 30,000 rankraščių. Berli-no Uni-versiteto knygnas turi 220,000 tomų knygų ir 250,000 di-sertacijų. Berline yra ir svar-bių valdžios knygynų: Statisti-sches Landesamt'o (184,000 t.), Reichstago (181,000 t.), Pa-tent-Amt'o (118,000 t.). Berli-no miesto knygnas turi 102,000 tomų ir yra sujungtas su 28 laudies knygynais (Volkshibliotheken) ir 14 mu-nicipalių skaityklų. Muenche-no Karališkasis Knygnas ilgą laiką buvo didžiausias Vokie-tijoje. Spausdintųjų tomų turi 1,100,000, tarp jų daug 15 am-žių knygų (incunabulų), rank-raščių apie 50,000. Kiti svarb. Vokietijos knygnai yra sekan-tys: Dreseno (520,000 tomų ir 6000 rankr.), Stuttgart (374,000 t., 5300 rankr. Stutt-garto kn. turi didelę biblijų kolekciją, 7200 t.); Darmstad-t (500,000 t., 3600 r.); Karl-sruhe (202,000 t., 3800 r.); Gothos (192,000 t., 7400 r.); Wolfenbuttel'o (300,000 t., 7400 r.); Bamberg (350,000 t., 4300 r.); Leipzig Bibli-othek des Reichsgerichts (151,000 t.); Stadtbibliothek (125,000 t., 1500 r.); Frankfurt a. M. (342,000 t.); Kassel (230,000 t., 4400 r.); Koelno (235,000 t.); Hanovero (203,000 t., 1000 r.); Hamburgo Stadtbib-liothek (383,000 t., 7300 r.), Kommerzbibliothek (120,000 t.); Mainz'o (220,000 t., 1200 r.); Strassburgo Universitäts-und Landesbibliothek (922,000 t., 5900 rank.). Universitetų knygnai: Muencheno (550,000 t., 2000 r.), Goettingeno (552,000, 6800 r.), Leipzig (550,000 t., 6500 r.); Heidelbergo (400,000 t., 3500 r.); Tuebin-geno (500,000 t., 4100 r.), Wuerzburg (390,000, 1500 r.), Halle's (261,000 t., 2000 r.), Kiel'o 278,000 t., 2400 r.), Frei-

burgo i-B (300,000 t.), Bonn'o (332,000 t., 1500 r.), Breslavo (330,000 t., 3700 r.), Kara-liaučiaus (287,000 t., 1500 r.), Marburgo (231,000 t., 800 r.), Gisseno (230,000 t., 1500 r.), Greifswaldo (200,000 t., 800 r.), Muenstero (191,000 t., 800 r.). P. Schwenke's 1891 m. suskaičiuota Vokietijoje 1617 vie-šųjų knygynų. Apie Vokietijo knygynus kasmet paduoda ži-nias Jahrbuch der deutschen Bibliotheken, leidžiamas kny-gininkų draugijos (vereino).

Austrijoje. — Austrijo tur-tiniausias yra Vienos kny-gynas, įsteigtas buk Frederiko III 1440 m. Knygnas turi 1,000,000 spausd. tomų, 27,000 rankraščių ir apie 100,000 pa-pyrų.

(Bus daugiau)

Kapitalistų samokslas su-naikinti unijas.

[Iš Federuotosios Presos]

New York. — "Open shop" kampanija, kuri prasidėjo vie-nu ir tuo pačiu laiku ir yra vienodai finansuojama ir ve-dama asociacijų 240 miestuo-se yra rupestingai suplenuo-tas sumanymas sunaikinti Amerikos darbininkų unijas. Tai tapo prirodyta iš pačių fabrikantų ir samdytojų parei-šimų, raštų ir žodžių Bureau of Industrial Research broši-roje.

Raportas, kurį yra parašęs Savel Zimond, atmela veid-mainingą didžiųjų samdytojų tvirtinimą, kad buk "open shop" kampanija esanti tva-rinys be tėvo ir be motinos. Zimond savo tvirtinimus re-mia ištraukomis iš tų organi-zacijų pareiškimų, iš fabrikan-tų kabų, iš agitatyviųjų žinių, kuriomis fabrikantai užverčia laikraščius, iš privatinųjų lai-skų nuo streiklausių ir mušeikų agentūrų. Jis parodo di-delį vienodumą būdų kampa-nijos visuose miestuose, kur tik daroma puolimas ant or-ganizuotų darbininkų.

Zimond parodo, kad "open shop" kampanija yra faktinai kompanija už uždarytą dirb-tuvę unistams, tikslu sumaikin-ti pirmiau darbininkų iškovot-as darbo sąlygas ir algas. Tą "open shop" kampaniją visoje šalyje veda tam tikros "open shop" asociacijos, pirk-lybos kameros, bankieriai ir fabrikantų asociacijos ir ta kompanija priėmė "švento ka-ro" pobūdį. Visos karo fra-zės apie demokratybę ir gražūs žodžiai apie amerikonybę, lais-vę, žmonių teisę, tik savaip per-dirbti ir savo tikslams pritaikinti, yra naudojami fabrikan-tų, kad patrauktų kitus samdy-tojus, patriotines moteris, uki-ninkus ir mažiau susipratusius darbininkus.

Kovojo prieš darbininkus "open shop" organizacijos siu-lo vartoti sekamus būdus:

1. Vedimas propagandos prieš neva darbininkų organi-zacijų "tyronybę" uninėse dirb-tuvėse; prieš "cikvone" uninė-se dirbtuvėse delei netikusių darbininkų; buk "amerikoninė-s" idejos valdymosi priešta-rauja uninėms dirbtuvėms.
2. Šalinimas iš darbo unijų narių.
3. Finansinė pagalba samdy-tojams, kurie kovoja su uni-jomis.

4. Nedavimas kreditų ir ža-liosios medžiagos samdytojams, kurie atsisako citi prieš unijas.

5. Papirkimas unijos vado-vų, kad žmonių akyse diskre-ditavus darbininkų organizaci-jas.

6. Panaudojimas juodojo są-rašo prieš uniją "agitatorius".

7. Naudojimas šnipų dirbtu-vėse, kad šnipinėjus tuos, ku-rie bando organizuoti darbi-ninkus.

8. Naudojimas šnipų unijose, kad gavus konfidencialių žinių apie unijų daromus žingsnius.

9. Organizavimas streiklau-zių ir mušeikų.

10. Organizavimas dirbtuvių komitetų, kad atsvers unijas.

11. Organizavimas užkulisinio veikimo, kad pravedus prieš-darbininkiškus įstatymus.

12. Naudojimas kompanijų apmokamų valdininkų.

Raportas paduoda sekamą ištrauką iš bankierių laikraš-čio "Minnesota Banker":

"Open shop kampanija, kuri yra vedama visose Jungt. Val-stijose, matyt, vedėjų yra nau-dojama kaip svarbiausias bu-daš nupiginti darbą ir kartu padidinti produkciją. Kada to-kia milžiniška spēka šalies in-dustrijoje, kaip Bethlehem Steel Co. atvirai paskelbia se-vo pagelbą šiam judėjimui net iki tokio laipsnio, kad atsisako parduoti savo produktus fa-brikantams, kurie nepritaria "open shop" idejai, darosi aiš-ku, kokią didelę galę įgyja "open shop" judėjimas. Nėra abejonės apie ekonominę ver-tę "open shop". Bet kartu tie, kurie vadovauja juo, turi būti atsargūs savo priemonėmis.

"Open shop yra parako san-dėlis. Neatsargiai numestas degtukas gali pagimdyti visa-tinę šalį gaisrą... Kur radi-kalinis elementas yra perdaug stipriai apsikęs, ten, žinoma, lieka vienatinis galutinas da-lykas — nuveikti juos spēka. Prieš juos turi būti paskelbtas lokautas ir jie turi būti muša-mi iki konservatyvai nepama-tys tikrąjį bėdą ir nesusipras, kad kapitalo teisės turi būti ger-biamos..."

Neparduoda pieno vaikams.

Ukininkai naikina pieną, bet neparduoda jo badaujantiems vaikams valdžios nustatyta kaina.

[Iš Federuotosios Presos]

Berlinas. — Tuo laiku, kada maži vaikai Vokietijos indus-triniuose centruose užmiršta kaip pienas išrodo, niekurie pralobėliai ukininkai naudoja naują formą žudymo — "pie-no karą".

Budami nepatenkinti valdžios nuosprendžiu, kuris leidžia pakelti pieno kainą "tik" 60 nuoš., didieji Palatine ukinin-kai atsisako pristatinti pieną į miestus. Kada nekurie jų vis-tiek pristatino pieną į mies-tą, kiti ukininkai užpuolė ant jų ir išliejo pieną — dabar brangiausi dalykai Vokietijoje — ant gatvių. Vienas ukininkų draugijėlis sekretorius gyrėsi, kad jis vienas išliejo gatvė 300 litrų (apie 80 galionų) pieno. Tačiau jis tapo sugautas ir nu-teistas 8 mėnesiams kalėjiman. Manoma betgi, kad tas pie-

no karas bus pralaimėtas, nes bendruomenė negalės pakesti tokio nedoro pieno cikvojimo.

DARBININKAI ORGANIZUO-JASI.

[Iš Federuotosios Presos]

Amsterdam. — Internaciona-linio darbo biuro paskelbtos skaitlinės parodo, kad 20 šalių 1920 m. skaičius organizuotų darbininkų siekė 10,836,000. Dabar tas skaičius užaugo iki 32,680,000. Vien Francijoje, Anglijoje, Jungt. Valstijose ir Italijoje yra 27,000,000 organi-zuotų darbininkų.

LAIMEJO STREIKĄ.

[Iš Federuotosios Presos]

Vancouver, B. C. — Orga-nizuoti gatvėkarių dabininkai laimejo streiką prieš British Columbia Electric Railway Kompaniją buvo priversta at-šaukti nukapojimą algų ir at-sižadėti įvesti "open shop".

ELEKTRA

Šviesa ir pajėgą suvedame į senus ir naujus namus, taipgi dirbtuves. Cash arba ant išmokėjimo.

Pirmutinė Lietuvių Elektros Korporacija Amerikoje

THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.

A. BARTKUS, Pres.

1619 W. 47th St. Tel. Boulevard 1892 Chicago, Ill.

Juozapas A. Peppets

LIETUVIS ADVOKATAS

Šiuomi praneša, kad atidarė ofisą Brighton Park'e, viršuje Ventos Aptiekos, po No. 4101 S. Francisco Avenue, kampas Archer Avenue, kuriame bus vakarais nuo 7:00 iki 9:00 val. Telefonas Lafayette 621. Advokatas Peppets yra išėjęs mokslą Pennsylvanijos Valstijoje 1913 m., ir pirmą atvažiavimo į Chicago praktikavo Connecticut ir Pennsylvanijos Valstijose; pereinai 2 metais praktikuoja Chicagoje. Miesto ofisas: 155 N. Clark Street; telefonas State 8326.

MILDA

3140 South Halsted Street, Chicago, Ill.

Vienintėlis Didelis Lietuvių Teatras

Scenon Statomi Puikys

VODEVILIAI IR KRUTOMIEJI PAVEIKSLAI

Aktai namom 4 sykius į savaitę:

Panedėliais, Seredomis, Ketvergais ir Subatoms.

Nauji Paveikslai Kas Vakaras.

Įžanga: BALKONAS 17 centų, APACIOJ 28 centai.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET

Tel. Kedzie 8902

3514-16 Roosevelt Rd. Arti St. Louis Ave., CHICAGO, ILL.

Carter's Little Liver Pills

Per šešesdešimt metų šis geriausias pasauelyje valytojas jaknų ir skilvio.

DEL GALVOS SO PEJIMO, DEL SVAIGIMO, DEL UŽKIETĖJIMO, DEL ABELNOS

Reikalaukit tikrojo CARTER'S IRON PILLS Grynų Daržovių.

T. Pullman 5432

A. SHUSHO AKUŠERKA

Turiu patyrimą moterų ligose; rupestingai prižiūri ligonę ir kudi-kį laike ligos.

10929 S. State St. Chicago, Ill.

Dirbėjas ir Importuotojas ge-rausių armonikų pasauely. Viso-kių gatunkų. Pigiau parduosiu ne-gu kiti. Dykai lekcijos pirkėjams. Rašyk angliskai del informacijų.

Ruatta & Serenelli
817 Blue Island Ave.

European American Bureau

Fabionas ir Mickiewicz vedėjai

Buvę A. Petraitis ir S. L. Fabionas Siuntimas pinigų, laiva-kortės, pasportai ir tt.

NOTARIJUSAS

Real Estate, Paskolos, Insurinsai ir tt.

809 W. 35th St., Kamp. Halsted St. Tel.: Boulevard 611.

Vak.: 9 iki 6 kasdieną

Ned.: Utar. Ket. ir Sub. iki 9 vak. Ned.: iki 3 po pietų.

Tel. Randolph 2898

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

Ofisas vidurmiestij:

ASSOCIATION BLDG.

19 So. La Salle St.

Valandos: 9 ryto iki 5 po pietų. Panedėliais iki 9 vakare.

Namų Tel.: Hyde Park 3895

V. W. RUTKAUSKAS

Advokatas

29 So. La Salle St. Room 324

Tel. Central 6890

Vak.: 812 W. 33rd St., Chicago

Tel. Yards 4681.

JOSEPH C. SOBEL

Advokatas

154 W. Randolph St.

Room 479 Metropolitan Block

Namų Ofisas Miesto Ofisas

1645 Wabasha Ave.

Tel. Haymkt 3869. Tel. Main 2593

\$100 VICTORY BONDS

Duodame dolerį ant dole-rio už Victory Bondsus.

Klauskit P. M. Kaičio.

LIBERTY LAND & INVESTMENT CO.,

3301 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

Tel.: Boulevard 6775

ROMAN CHAITLEN

Krautuvė kriaučiams trimingų, vilnonės materijos, siūlų, šilkas ir smulkenos.

Šepos įrengimai — nauji ir var-toti: stalai, šėpos, mašinų ir pro-sai. Žemiausiomis kainomis. Daug metų ant 1642 Blue Island ave. carpe 16 ir 18-tos gatvių.

Tel. Canal 1348

Pasidaryk sau vyną

Vynuogės, Vynuogės Vynuogės

Džiovintų juodų ir baltų vynui vynuogių. Parduo-dame po kiek tik kas nori, už prieinamą kainą.

COYNE BROS.,

119 W. S. Water St. Chicago, Ill.

MORGIČIAI PASKOLOS

Skolinu ir surandu paskolas pirmiems ir antriems motgi-čiams.

Atperku ir parupinu mortgi-čius.

Atperku įvairių kompanijų šėrus.

KAZ. GUGIS

Ofisas: 127 No. Dearborn st. 11 lubos.

Telefonas Central 4411

Namai: 3323 So. Halsted st. Telefonas: Drover 1310

Waukegano Lietuviai—

Norėdami SIUSTI PINIGU savo giminėms LIETUVON, kreipkitės į J. E. Bruzevi-čiaus aptieką:

WAUKEGAN PHARMACY,

1005 Marion Street, Waukegan, Ill.

Puikus Teatras ir Balius

Ravizorius

Nedėlioje, Balandžio (April) 10tą d., 1921

C.S.P.S. (School) svet., ant 48 ir S. Honore st.

Pradžia 7:30 val. vak.

Penkių veiksmų juokinga Komedijs

— Rengia —

Teatrališkas Kliubas Lietuva

Gerbiamieji: Visi esate kviečiami atsilankyti ant šio puikaus perstatymo ir prisijaukti lig social. Nes Ravizorius yra vienas iš juokingiausių ir puikiausių komedijų Lietuvių Sceneje.

Taipgi T. K. L. prie to jau senai rengiasi.

Todel atsilankiusieji busite pinai užganėdinti.

Po teatro bus šokiai. Kviečia visus T. K. LIETUVA.

KORESPONDENCIJOS

SO. OMAHA, NEBR.

Kokiū biauriu fanatizmu užsikrėtę tie mūsų buvusieji draugai! Kai tik mes paraginome artimesniųjų kolonijų draugus prisidėti prie surengimo maršruto drgei Jurgelionienei, tai Laisvės 65 num. koks ten Anykštietis savo korespondencijoje iš Sioux City rašo:

"Tulas laikas atgal mačiau Naujienose So. Omahiečių atsisaukimą į apilinkės kolonijas, kad prisidėtų prie surengimo maršruto ponai Jurgelionienei ar kitam kokiam mensevikiško plauko pastumdeliui... Vienok mes tokių kalbėtojų, kurie nori darbininkus kapitalistams parduoti, nepageidaujame."

Kiek tame žmoguje fanatizmo, kiek piktos neapykantos tiems draugams, kurie neturi bolševikiško leibelio sau ant kaktos prisilipdę!

Ne, prieteliau. Mes norime surengti draugei Jurgelionienei maršrutą, kad sustiprinus darbininkškas socialistines organizacijas, kaip tai Liet. Socialistų Sąjungos ir Liet. Darb. Literatūros Draugijos kuopas, kad jungus juos daiktan, organizavus, o ne skirsčius jų įiegas ir piudžius vienus prieš kitus, kaip toks Anykštietis kad daro. Mes geidžiame surengti maršrutą tokiame kalbėtoju, kur ne veidmainiaudamas gina darbininkų reikalus, organizuoja juos ir kviečia kovon su darbininkų skriaudikais ir išnaudotojais. O ponui Anykštietėi matyt tinka geriau toki "revoliucionieriai", kaip Fraina, arba nors ir Bekampis, kurs irgi "gina" darbininkų reikalus ir yra didelis "revoliucionierius" kol nepasimato su darbaviu.

Draugai, gana tų užsivarinėjimų ir kits kito niekinimų. Visi esame darbininkai, visi skriaudžiami, todėl liaukimės tarp savęs neapykantą sėję, o stokime visi prie bendro darbo, sudarykime visi vieną frontą prieš tikruosius savo priešus — prieš darbininkų išnaudotojus kapitalistus ir prieš visą šią kapitalistinę tvarką. Tik susiorganizavę, tik išvien eidami mes darbininkai tegalėsime išsiliuosuoti iš sąmdomosios vergijos, o ne tarp savęs besiriedami ir besiniekindami. — P. J. Juzeliūnas.

WATERBURIO PROGR. DR. JŲ SĄRŠIO ATSAKYMAS
"L. D. L. D." 28 KUOPAI.

Jūsų laišką su pakvietimu į viešus debatus Waterburio Progres Draugijų Sąrašio aplaikėme.

Sąrašio atstovai savo mėnesiniame susirinkime laikytame 25 dieną kovo, 1921, apsvarstė visapusiškai jūsų pakvietimą į viešus debatus priešio prie išvedimo, kad negali būti nė jokių debatu su žulikovskio agentais.

Jūsų "L. D. L. D." 28 kuopa yra pasižymėjusi kaip didžiausia Lietuvos nepriklausomybės priešas, rengdama visokias prakalbas prieš gynimą Lietuvos.

Taipgi jūsų kuopa ir kuopos nariai ir jūsų pakraipos spauda šmeižia vienintėlę Lietuvos darbininkų politinę organizaciją, tai yra Lietuvos Socialdemokratų Partiją. Jūs išduodate Lietuvą kaip šalį į lenkų grobikų nagus ir kartu išduodate Lietuvos darbininkus priešindami Lietuvos apsigynimui.

Taipgi jūsų kuopos narys J. Vabalas patsai prisipažino Waterburio šviesos Draugijos susirinkime sausio 2 dieną, 1921, kad įsiai platino lapelius agitacijai prieš gynimą Lietuvos.

Bet ar jūs J. Vabalą nubaudėt užtai? Ar pašalinot jį iš savo tarpo? Ne, jūs užgyrėt jo išdavikišką darbą.

Taipgi yra aišku kiekvienam, kam jūs tarnaujate. Jūsų visas trisus eina Lietuvos užgrobiko žulikovskio naudai.

Taipgi mes pabriežiame, jogei negali būti jokių debatu su tokiomis žulikovskio agentais.

Waterb. Progres. Draugijų Sąrašio Komisija:
L. G. Natkevičius,
S. Senkus.

VOKIETIJOS STUDENTAI ATGALEIVIAI

[Iš Federuotosios Presos]

Berlinas. — Reakcinę dvasią, kuri viešpatauja Vokietijos universitetuose, parodo neseniai įvykęs balsavimas Berolino universitete, kada buvo renkamas studentų pildomasis komitetas. Tris ketvirtadaliai balsų paduota už reakcinius kandidatus. Jie gavo 4,000 balsų, kuomet socialistai ir komunistai kandidatai gavo vos 350 balsų. Tas balsavimas parodo abelną studentų dvasią Vokietijoje.

Skaitykite ir Platinkite
"NAUJENOS"

Gausi 7% ir 8%

už padėtus pinigus, jeigu pirksi mūsų rekomenduojamus, užtikrintus

Pirmo Morgečio
Aukso Bondsus

Procentai išmokami du kartu į metus bile vienoj bankoj.
Bondsai po \$100 ir \$500. Gali pirkti ir lengvais išmokėjimais

Perkame, parduodame, mainome ir duodame informacijas apie įvairių komp. šėrus.

Kreipkitės į lietuvių įstaigą.
Peoples Investment Co.
220 S. State st. Room 1422
Tel. Harrison 2024 Chicago, Ill.
Kasdien ir nedėliomis nuo 12 iki 3 po piet.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA

42 BROADWAY NEW YORK, N.Y.
Tiesi kelinė be persidėmo iš New Yorko per Libavą arba Hamburg—Eitkunus

Laivai išplauks kas 14 d. Dideli dviejų žrūbų pašto laivai išplauks
"LITUANIA" BALANDŽIO 13 | "POLONIA" GEG. 11
"ESTONIA" BAL. 27 | "LITUANIA" GEG. 25

Visi laivai turi puikius kambarius trečios klasės keleiviams
Kreipkitės prie mūsų agentų jūsų miesto arba pas
K. W. KEMPF, Gen. Western Pass. Agent, 120 N. La Salle St., CHICAGO, ILL.

AMERICAN LINE

TIESIOGINIS PATARNAVIMAS.
NEW YORK — HAMBURG
Pagabiausis kelinė rusams ir lietuviams.
Dideli moderniški dubeltavais žrūbais garlaiviai.

MANCHURIA
Išplaukia Balandžio 14, 1921
MANGOLIA.
Išplaukia Bal. 28

MINNEKAHDA (naujas)
Išplauks Geg. 12. Tikrai 3čia klasė
Trečia klasė, New York iki Liepojaus \$132.00
Trečia klasė, New York iki Eydtkunų \$130.00
Trečios klasės keleiviams suteikiamas valgis po priežiūrą dideliu valgomajam kambaryj. Uždaryti kambariai patiekiamame moterims ir kudičiams.
Atsiųskite į kompanijos ofisą 14 N. Dearborn St., arba pas vietinį agentą.

TAI LIETUVIŲ KOMPANIJA

**Lietuviai
užkariauja**

**nauja
sritis**

A MERIKOS lietuviai jau yra pasižymėję savo sumanumu įvairiose pramonės ir prekybos srityse. Jie yra įsteigę ir išplėtoję daugybę prekybinių įstaigų, jie yra įsteigę ir išplėtoję keletą didelių laikraščių, jie yra pasekmingai vedę keletą didelių pramoninių, jie yra įsteigę ir pasekmingai veda keletą didelių valstybinių bankų.

Dabar burys sumanių chicagiečių biznierių pratesė Amerikos lietuviams kelią į naują sritį, kurios lietuviai dar visiškai nebuvo pajudinę, bet kurioje yra didžiųjų galimybių ir kurioje didesni turtai galima sukrauti, negu daugelyje kitų sričių. Ta nauja sritis — tai sritis APDRAUDOS NUO UGNIES (fire insurance).

Iki šiol lietuviai neturėjo savo ugnies apdraudos kompanijos ir visai nepaisė, kur agentai apdraudavo jų namus ir turtą. Turėti savo apdraudos kompaniją lietuviams išrodė negalima svajonė. DABAR ta svajonė jau išsipildė. Lietuviai jau turi savo apdraudos kompaniją, ir galės joje apdrausti nuo ugnies ir savo namus ir savo rakandus ir kitokį savo turtą. Ta pirmutinė lietuvių apdraudos kompanija yra "PIONEER FIRE INSURANCE OF AMERICA" su savo oifsais besirandančiais ant garsios Chicagos finansinės gatvės — La Salle.

Lietuvių ugnies apdraudos kompanija — Pioneer Fire Insurance Co. of America — yra valdžios prižiūrima apdraudimo nuo ugnies korporacija su kapitalu siekiančiu šimto tukstančių dolerių. Didžiuma šito kapitalo yra sudėta lietuvių, ir todėl didžiuma kompanijos direktorių yra lietuviai su A. Algminavičium kaip prezidentu priešakyje.

Pioneer kompanijos uždavinys yra pasidaryti viena iš didžiųjų ugnies apdraudos kompanijų. Todėl yra nutarta pakelti jos kapitalas ir perviršis — išpradzių iki pusės milijono dolerių, o vėliaus ir iki pilno milijono dolerių. Jieškant ir priimant svetimą, ne lietuvių, kapitalą, tas pažymėtas sumas galima būtų sukelti į keletą dienų. Bet Pioneer kompanijos vedėjų noru yra turėti tą kompaniją ant visados lietuvių rankose. O todėl didžiuma Pioneer kompanijos šėrų turi būti išpirkta lietuvių.

Ar tai galimas dalykas, kad lietuviai į trumpą laiką tokį didelį kapitalą sukeltų, išpirkdamie šėrų bent už dvejetą tukstančių dolerių? Taip, tai yra galimas dalykas, ir jau šiandien jų yra vyknamas. Be didelių paraginimų lietuviai biznieriai kasdien deda tukstančius dolerių į Pioneer kompanijos šėrus, matydami tame didelę progą padvigubinti ir patrigubinti savo pinigus į trumpą laiką. Nes tai yra žinomas faktas, jog naujų ir pasekmingų apdraudos kompanijų šėrai ne tik kad neša tikrus didelius dividendus, bet ir pakyla vertėje labai greit. Daugumos apdraudos kompanijų šėrai į dešimtį metų yra tris syk, keturis syk, penkis syk ir net dešimt syk (kaip St. Paul kompanijos) pakilę savo vertėje ir atnešę kita tiek dividendų. Didesnieji lietuvių biznieriai tą žino ir todėl skubina indėti savo pinigus į savo kompaniją, pilnai įsitikinę, kad kaip kitų taip ir Pioneer kompanijos šėrai ne tik neš dividendus, bet ir pakils savo vertėje tris syk ir keturis syk ir gal dar daugiau bėgyje keletu metų.

Kiekvienam lietuviui dabar yra progos pasekti savo didesniuosius biznierius, indėti bent šimtą-kitą dolerių į pirmutinę lietuvių apdraudos kompaniją, prisidėti prie išauginimo jos į didelę finansinę įstaigą su milijonu dolerių kapitalo, ir pagalios turėti didelę naudą iš savo darbo vaisių, kada indėti pinigai išaugs į du syk ir tris syk didesnį kapitalą.

Pioneer Fire Insurance kompanijos valdyba kviečia visus lietuvius be skirtumo prisidėti prie vykinimo šio naujo didelio darbo. Rašykite kompanijai, arba at-eikite patys į kompanijos ofisą, kur kompanijos prezidentas ar direktoriai parodys jums kompanijos stovį ir išaiškins viską apie kompanijos biznį ir jo didelę ateitį. Veikime visi išvieno! Pirkime Pioneer kompanijos šėrus! Didinkime ją! Auginkime! Ir žiūrėkime, kad lietuvių namai, rakandai ir kitoks turtas būtų apdraustas nuo ugnies lietuvių apdraudos kompanijoj.

PIONEER**FIRE INSURANCE CO.**

OF AMERICA

29 SOUTH LA SALLE STREET
CHICAGO, ILL.**Pirmutinė Lietuvių Ugnies Apdraudos Kompanija**

NAUJIENOS
LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.
Editor: P. S. S. S. S.
1739 SO. HALSTED ST.,
CHICAGO, ILLINOIS.
Telephone Roosevelt 8500

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$6.00 per year in Chicago.
5c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
at Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Nauienos eina kasdien, išskyrus
medienius. Leidžia Naujienų
Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Chicagoje — paštas	
Metams	\$8.00
Pusmetį	4.50
Tris mėnesius	2.25
Vienerius mėnesius	1.75
Vienam mėnesiui	1.00
Chicagoje — per nešiojantį	
Vieną kopiją	18
Savaitę	18
Mėnesiui	75
Suvenyrai Valstijoms ne Chicagoj, paštas	
Metams	\$7.00
Pusmetį	4.00
Tris mėnesius	2.00
Vienerius mėnesius	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Netuvin ir kitur užsieniuose (Atpiginta)	
Metams	\$8.00
Pusmetį	4.50
Tris mėnesius	2.25
Pilnais reikia gauti pašto Money Order, kartu su užsakymu.	

Vengrijos atžaga- reiviai veikia.

Ex-kaizeris Karolius dar vis tebesėdi Vengrijos pasienyje, laukdamas progos užsidėti karaliaus karūną. Kasdien jį lanko daugybės augštųjų Vengrijos ponų, oficerių ir valdžios agentų. Nėra jokios abejonės, kad Vengrijos valdžia ir ponija veikia išvien su Karoliu ir, jeigu tikrai galėtų, tuojais pasodintų jį į karaliaus sostą.

Ir Vengrijos žmonės vargiai sugeba kiek energingiau tam pasipriešinti. Diktatoriška Horthy'o valdžia, iš vienos pusės, sutriuškino darbininkų judėjimą Vengrijoje, o iš antros pusės pripratino žmonių minias lenktis prieš jėgą ir autoritetą. Klūtis Karoliui yra Vengrijos kaimynai, kurie nenori nė girdėti apie Hapsburgų dinastijos karaliavimą Vengrijoje. Klausimas dabar, ar Vengrijos reakcininkai turės drąsos eiti prieš kaimynų valstybes.

Nacional-bolševizmas pas lietuvius.

Lietuvos nepasisekimai užsienio politikoje ir jos nesutvarkymas viduje varo daugelį žmonių į desperaciją. Juos apima toks upas, jogei jiems rodosi, kad visviena kas atsitiktų su Lietuva, būtų geriau, negu dabartinė padėtis.

Iš šitokio upo gema nacional-bolševizmas. Su šituo judėjimu mes esame susipažinę Vokietijoje. Reakcija Vokietijos viduje ir taktinių spaudimas iš oro sutvėrė tokią atmosferą tenai, jogei kai kurie elementai emė svajot, kad vienintelis Vokietijos išgyvenimas esąs Rusijos bolševikuose.

Vokietijoje tečiau tie elementai nesugebėjo padaryti nieko daugiau, kaip tik tiktai bergždžių riaušių kai kuriuose miestuose. Tos riaušės dalykus ne pagerino, o pablogino.

Jeigu Lietuvoje panašūs elementai mėgintų eiti vokiškųjų nacional-bolševikų keliu, tai jie irgi neatsiektų nieko daugiau. O jeigu Rusijos bolševikai ateitų į Lietuvą (kas vargiai gali įvykti), tai taip pat neišeitų nieko gera.

Reakcija Lietuvoje pareina nuo to, kad ji yra atsilikusi ekonominiu žvilgsniu. Ji neturi pramonės ir pramoninio proletariato. Ją valdo ukinkinių partijos. Sodžiaus darbininkai Lietuvoje, kaip ir visur, neturi didelio gabumo organizuotis ir veikti politikoje.

Kol ekonominiai Lietuvos santykiai nepersikeis, tol kiek žymesnio pagerėjimo josios valdžioje sunku laukti.

Lietuvai reikia industrijos. Bet ar Rusijos bolševikai gali jos industriją pakelti? Negali, nes pačioje Rusijoje industrija yra galutinai sumnykus.

Todel tos nacional-bolševikiškos svajonės yra bergždžias dalykas. Laisvė Lietuvoje, kaip ir kiekvienoje šalyje, gali būti iškovota tikta savomis josios darbo žmonių jėgomis. Tas jėgas reikia stiprinti ir padėti joms susiorganizuoti. Kitokio kelio nėra.

Anglikasių streikas Anglijoje.

Anglija vėl gyvena neramias dienas. Apie pusantro milijono jos anglių kasyklų darbininkų išėjo į streiką. Ryto tars kitų dviejų šakų darbininkai — geležinkelių ir transporto —, ar streikuot, ar ne.

Jeigu geležinkelių ir transporto darbininkai nutartų paremti streiku anglikasius, tai faktinai Anglijoje įvyktų generalis streikas. Nes kasyklų ir susisiekimo priemonių sustojimas priverstų ir dirbtuves sustoti.

Anglikasiai, geležinkelių darbininkai ir transporto darbininkai Anglijoje yra geriausiai suorganizuoti proletariato dalis. Jie sudaro vadinamąją "trylę sąjungą" (triple alliance), tokią susivienijimą, kurio tikslas yra suderinti tų trijų proletariato šakų veikimą, kad bendroms jėgoms atsiektu didesnių rezultatų.

Priežastis, delei kurios kilo dabartinis anglikasių streikas, buvo ta, kad Anglijos valdžia umai nutarė grąžinti privatinėms saviuostams kasyklas, kurios buvo karo laiku valdžios kontrolėje. Savininkai, atsiimdami kasyklas, atsiskak tartis su darbininkais delei nustatymo algų, norėdami prie pirmos progos numušti jas.

Anglikasiai pasipriešino cavininkų pasikėsimui. Vienok jeigu kasyklų savininkai pagalios ir nusileistų, sutikdami padaryti naują sutartį su darbininkais delei algų, tai tatau visviena neišristų klausimo. Nes Anglijos anglikasiai stato reikalavimą, kad kasyklos būtų nacionalizuotos, t. y. ant visados paimitos į valstybės rankas.

Žodžiu, šitame susirėmime kova eina ne tikta del algų,

o ir delei nuosavybės klausimo. Anglikasiai nori panaikinti privatinę nuosavybę kasyklų industrijoje ir pakeisti ją visuomenine nuosavybe. Dalykas tuo budu eina apie pačius visuomenės pamatus, ir tą kovą todėl ištempta dome seka ne vien Anglijos žmonės, o ir kitos šalys.

Anglijos Darbo Partija yra pasiryžus tvirtai paremti anglikasius politikos dirvoje, idant prispyrus valdžią išpildyti anglikasių reikalavimą apie kasyklų nacionalizaciją.

Apžvalga

PROTESTAI DELEI GRUZI- JOS UŽPUOLIMO.

"Naujienose" jau buvo rašyta, kad Europos socialistai labai pasipiktino Rusijos bolševikų užpuolimu ant Gruzijos respublikos. Buvo minėta, kad prieš tą žiaurų bolševikų darbą išnešė protestus Rusijos Socialdemokratų Darbininkų Partija ir Paryžiaus socialistų organizacijos.

Užprotestavo taip pat ir tarptautinė socialistų konferencija, įvykusi apie pabaigą vasario mėnesio Vienoje, kur dalyvavo atstovai Vokietijos nepriklausomųjų socialdemokratų partijos, Francijos socialistų partijos, Anglijos nepriklausomos darbo partijos, Austrijos socialdemokratų partijos, Šveicarijos socialdemokratų partijos, Latvijos socialdemokratų partijos ir daugelis kitų. Kiek vėliau paskelbė savo protestus prieš Rusijos bolševikus Švedijos ir Danijos socialdemokratų partijos. Pagalios sekama protestą išnešė ir Anglijos darbo partija:

"Anglijos darbo unijų ir darbo partijos kongresas tarptautinis komitetas su skausmu patyrė, kad bolševikų armijos užpuolė nepriklausomą Gruzijos valstybę. Komitetas siūnia nuširdų linkėjimą Gruzijos respublikai, kad ji apgintų savo nepriklausomybę ir savo demokratines įstaigas. Pirmin. Arthur Henderson."

KOMUNISTŲ PRALAIMĖJIMAS SERBUJOJE.

Belgrade, Serbijos sostinėje 6 d. kovo mėnesio įvyko nauji miesto tarybos rinkimai.

Savo laiku buvo rašyta, kad rugpjūčio mėnesio pereinamais metais komunistai Belgrade laimėjo didžiulį vietų miesto taryboje. Bet jie atsiskak duoti prisiegi, todėl jų mandatai tapo panaikinti, ir dabar buvo padaryti nauji rinkimai.

Šį kartą buržuazinės partijos sudarė bloką prieš komunistus, ir pasekmė buvo ta, kad radikalų ir demokratų susivienijimas gavo didžiulį miesto taryboje, būtent 30 vietų. Komunistams teko 10 vietų, socialistams 3, republikonams 2. Taigi komunistai tapo visai sumušti.

DARBININKŲ ATSTOVŲ BUTAS VIENNOJE.

Darbininkų reikalams tvarkyti Austrijos sostinėje, Vienoje, yra renkama tam tikra įstaiga, susidedanti vien iš darbininkų atstovų — darbininkų atstovų butas.

Šių metų kovo mėnesio pradžioje įvyko tos įstaigos rinkimai. Jie yra labai įdomūs tuo, kad juose dalyvavo vien tikta darbininkai ir įvairios rūšies tarnautojai. Iš tų rinkimų rezultatų galima patirti, kokiomis partijomis pritaria to Europos didmiesčio darbininkų kles.

Viennos darbininkai yra suorganizuoti į vadinamas laisvasias profesines sąjungas, kurioms vadovauja socialdemokratų; bet yra taip pat ir organizacijų komunistų, krikščionių socialistų ir vokiečių nacionalistų. Visos šitos srovės stoji į lenktynes, kada būvo darbininkų atstovų buto rinkimai. Ir štai kokie pasirodė rezultatai.

Bendramjam tarnautojų skyriuje buvo paduota viso 52,074 balsai. Iš jų socialdemokratams teko 39,072 komunistams 228 vokiečių tautininkams ir krikščionims socialistams kartu 12,774 balsai. Taigi už socialdemokratų balsavo 75 nuosimčiai prekybos, pramonės, bankų ir kitokių tarnautojų. Vokiečių tautininkų srovė gavo mažiau kaip ketvirtą dalį balsų, o komunistai vos pusę procento.

Bendrujų pramonės ir prekybos įstaigų darbininkai balsavo skyriumi nuo tarnautojų. Šitame skyriuje tapo paduota viso 123,712 balsų. Iš jų 112,525 balsai teko socialdemokratams. Komunistai surinko 5932 balsų, o vokiečių tautininkai ir krikščioniškieji socialistai 5245 balsus. Už socialdemokratų tuo budu buvo paduota 90 nuosimčių balsų, už komunistus pusę nuosimčių, o už tautininkus ir krikščionis puspenktą nuosimčių.

Susisiekimo įmonėse (gelžkečiai, gatvekariai, telefonas, telegrafas ir paštas) taip pat darbininkai ir tarnautojai balsavo skyriumi. Susisiekimo įmonių tarnautojų skyriuje buvo paduota viso 68,063 balsai. Iš jų socialdemokratinės profinės sąjungos gavo 50,024 balsus arba 73 su puse nuosimčių; vokiečių tautininkai kartu su krikščionikais socialistais 14,773 balsus, arba 21 nuosimčių; komunistai 2005 balsus, arba mažiau kaip 3 nuosimčių.

Susisiekimo įmonių darbininkų skyriuje buvo paduota viso 18,308 balsai. Iš jų socialdemokratams teko 16,493 balsai, krikščioniškiems socialistams ir vokiečių tautininkams kartu 1284; komunistams 531. Taigi socialdemokratams gavo 91 nuosimtį balsų, krikščionys ir tautininkai 7 nuosimčių, o komunistai mažiau kaip tris nuosimčių.

Darbininkų atstovų butas susideda iš 130 narių. Tarpe jų socialdemokratinės profinės sąjungos turi 113 atstovų, krikščioniškieji socialistai ir vokiečių tautininkai kartu 13 atstovų ir komunistai 4.

Šitie rinkimai dar kartą parodė, kad rankų ir galvos darbininkai Austrijos sostinėje stovi po socialdemokratų vėliava, ir kad srovės, kurios eina į dešinę ir į kairę nuo socialdemokratų, neturi jokios reikšmės Austrijos darbininkų judėjime.

Musiškiai komunistai yra daug kartų rašę savo laikraščiuose, kad Austrijos proletariatas eina su komunistais, o socialdemokratų įtaka darbininkų miniose tenai esanti visai menka. Augščiau paduotosios skaitlinės rodo, kaip melaginga yra ta jų pasaka.

NEDARBAS BELGIJOJ.

[Iš Federatosios Presos]

Brussels. — Nedarbas Belgijoje smarkiai plėtojasi. Ghent audinyties nedirba apie 20,000 darbininkų. Vieviers miestelyje iš 16,000 normaliai dirbančių dabar nedirba 11,000. Antverpas, centras deimantų industrijos, taipjau yra paliestas nedarbo. Iš 13,000 deimantų darbininkų 8,000 vaigstosi be darbo.

Valdžia sako, kad nedarbas del brangios transportacijos ir išdirbimo, taipjau delei publikos atsiskymo pirkti ir abelnai delei nenustatytųjų pašaulinio marketo sąlygų.

LENKŲ MAIŠTININKŲ BYLA.

Rašo KUNIGAS

[Nuolatinis Naujienų korespondentas Kaune].

KAUNAS, III. 12.
Gruodžio 24 dieną praėitų metų Armijos Teismas išnešė savo sprendimą lenkų P. O. W. peonių ir O. S. N. (Nemuno šaulių) organizacijų byloje. Bylos apystovos maždaug Naujienų skaitytojams yra žinomos iš straipsnio "Reikšminga byla" [išspausdinto "Naujienose" gruod. 29—30, 1920], todėl tuo tarpu nėra didelio reikalo visa tai paantrinti. Armijos Teismas išstas dešimtį dienų nagrinėjo šitą bylą: padarė nuoseklų teismo tardymą kaltinamųjų, peržiūrėjo pūdus įvairios bylos medžiagos ir dokumentų, klausinėjo liudininkų, lygino kaltinamųjų rašytą seną su atrastais dokumentais ir t. t.

Nebūtų reikalo antrą kartą rašyti apie "ponus maištininkus", jei minėtoji byla drauge su Armijos Teismo sprendimu būtų likviduota. Nuteistieji "Lietuvos piliečiai" nepasitenkino Armijos Teismo sprendimu, mat atrado jį sprendimą peržiūrėti ir padavė apeliacijos skundą Vyriausiajam Lietuvos Tribunalui. Armijos Teismo Valstybės Gynėjo padėjėjas kapitonas Papeckys, kurs buvo kaltintoju Armijos Teisme iš savo pusės yra padavęs tam pačiam Vyr. Lietuvos Tribunalui apeliacijos protestą prieš Armijos Teismo sprendimą, išrodydamas, kad pastarasis perminkštai nubaudęs maištininkus. Tokiu budu kovo 31 dieną š. m. Vyr. Lietuvos Tribunalas išnaujo nagrinės minėtąją bylą. Štai kodėl prisiecia dar kartą rašyti šituo klausimu.

"Naujienų" skaitytojai dar kartą prisiminis sau, kad kova su lenkais — lenkais dvarininkais — eina visu frantu: netik užsieniuose, ponai diplomatai laužo kardus tose imtynėse, bet ir čionai Lietuvoje. Pergalėkite juos Lietuvoje, užsmaugkite juos Kaunioje, Suvalkijoje, Vilniaus srityse, — kometas išsiriš ir Lietuvos su Lenkija klausimai. Kol to nebū, ponai dvarininkai arba kels maištus, arba kaip parazitai, įsikverbę į gyvą Lietuvos darbo žmonių kūną, gers jų kraują, arba darys šunybės kur tikta buspatogiau.

Jei kada nors teismų archyva turės progos publikuoti ir paskelbti visos tos bylos dokumentus, man rodos, Lietuvos visuomenė pamatys tokių pinklių, kokių ji vargiai sau įsivaizdina.

Bet eikime prie dalyko. Bus neprošali paminėti keliais žodžiais ir apie patį Armijos Teismo sąstatą, nes vis tik toji byla tai istorinis dokumentas ir įvykis. Štai įsiai: Teismo pirmininkas Pulkinink. Šniukštai; Laikinieji nariai karininkai: Majoras Ragožinskas ir Vyr. Leitenantas Šlapikas ir kareiviai: Vyr. Puskarininkis Šadulius ir grandinis Jurksa, dalyvaujant Valstybės Gynėjo Padėjėjui Kapitonui Papeckui ir Sekretoriui Vyr. Leitenantui Budrevičiui.

Teisman stoji viso labo 51 asmuo; didesnė pusė kitų prasiškaltelių išduokėjo Varšuvon. Iš minėtojo skaičiaus liko išteimta: Jurgis Prialgaukas, Julijonas Reikalas ir Bronius Linkevičius.

Visus kitus Armijos Teismas pripažino kaltais delei sekančių priežasčių:
1) kad visiškai pasitvirtino, jog visi apkaltintieji priklausė prie P. O. W. ir O. S. N. organizacijų, kurios tarpriausiais ryšiais buvo susirišusios su lenkų karo vadovybe. —kuriai teikė įvairiausių žinių apie padėtį Lietuvoje: jos karinės pajėgas, kariuomenės dislokaciją ir t. t.

2) kad tų organizacijų nariai ruošė ginkluotą Lietuvą sukilimui, kad užgriebs valdžią — tuo tikslu turėjo savo žinioje jau sudarytą karo komendantų aparatą, laikė sandėlius ginklų, buvo paskirtose dienose nutraukę telegrafo, telefonų susisiekimą su Kaunu ir t. t.

3) kad visų dokumentų rašysenos atitinka apkaltintųjų rašysenai, ką pripažino ne tik ekspertai, Teismas, bet ir patys apkaltintieji ir t. t.

4) kad kaltinamajame akte išdėstytos aplinkybės visiškai pasitvirtino (Denhof-Carnockaitės) raportai ir t. t. ir t. t. Visą šitą ir dar daug kitų apystovų imant domėn Armijos Teismas padarė savo sprendimą. Sprendimas sekantis: Raimundas Kovalec, Jonas Nekrasas, Juozas Narkevičius, Vladas Kudrevičius, Kazys Sipavičius ir Jonas Majevskis gavo sunkių darbų kalėjimą iki gyvos galvos. Tai asmenys, kurie vaidino pirmąją rolę visoje lenkų dvarininkų avantiuroje; Jonas Korzec — 15 m. ir Steponas Geištaras — 10 metų sunkių darbų kalėjimo. Grafas Steponas Pliater-Zybergas, Henrykas Kvinta, Zaborskis (iš Šiaulių), Savickis, Koreivienė, Šembergas ir kiti 6 metus sunkių darbų kalėjimo; likusieji po 4 metus ir 2½ metų to paties kalėjimo. Gavusiems 6 metus kalėjimo, Teismas nusprendė prašyti Valstybės Prezidento dovanoti jiems bausmę.

Dalis gavusiųjų sprendimą 6 metus buvo paliausuta, i-nešus kaucijos 30,000 auk. Teismas be to nusprendė išjieskoti iš apkaltintųjų 16,000 auk. valdžios naudai už sugadintus telefonus.

Toks tai, trumpai imant, yra sprendimas. Niekur nematyta ir negirdėta, kad gavusieji sunkių darbų kalėjimą būtų palaidžiami už kauciją. Tokios "štukos" galima tikta Lietuvoje, kur iki šiam laikui vis dar valdantieji tyki į "flirtą" su lenkais dvarininkais. Toliau tokie ponai, kurie viešai ir atvirai kėsina (kas visiškai prirodyta) versti valdžią, yra paprastai baudžiami mirtimi, bet šituo atveju maišto "erštams" užteko sunkių darbų iki gyvos galvos.

Dar pažymėtina, kad gavusiems 6 m. Arm. Teismas yra nusprendęs prašyti Prezidento dovanoti bausmę. Žinoma, ponai "maištininkai" šituo sprendimu yra nepatenkinti, tykisi 31 kovo Vyr. Liet. Tribunalole gauti mažesnę porciją. Nepatenkintas ir Vyriausybės Gynėjas, kurs savo proteste išrodo, kad bausmė turėtų būti pakelta.

Visas ginčas perkeliamas Tribunalon. Pagyvensime pamatysime, kokios teisybės sieks pastaroji incitacija. Iš gyvenusių 6 m. kalėjimo dalis jau suimta ir patupdyta iki Tribunalolo sprendimui. Dar kelios smulkmenos prie tos bylos. Nuteistieji lenkai dvarininkai ir šiaip "obivatelai" teisme visais dievais saikdėsi, kad jie norėję sudaryti ne mažą Kauno Lietuvą, bet kad jų tikslas buvęs kova už Didžiąją Lietuvą su Seimu ir sostine Vilniuje. Toliau, kad Kauno valdžia, girdi, buvusi susidėjusi su vokiečiais ir t. t.

Toliau, kad tie ponai ir toliau varo savo pragausimą darbą, liudija sekantis faktas. Kovo 9 dieną vienas nuteistųjų P. O. W. byloje, kuriam, tarp kitko, Teismo buvo prašoma dovanoti bausmę, būtent grafas Steponas Pliater-Zybergas (iš Kurtavėnų) antrą kartą gavo 6 metus sunkių darbų tame pat Armijos Teisme už tai, kad organizavo lenkų karininkų belaisvių bėgimą iš Lietuvos nelaisvės. Prie visa ko reikia atminti, kad tik vienas Pliateris buvo nevisai gudrus ir pateko į Teismo rankas, kiti, žinoma, gudresni ir atsargesni.

Prie smulkmenų reikia pridėti ir sekantį dalyką. Toje Lietuvos Valdžioje, kuri turėjo susidaryti įvykus maištui, Lietuvos ministeriu pirmininku figuroja p. Aukštuolaitis — lenkų marionetka ir parsiadėlis, žmogus, kurio visa politinė išmintis būti kieno nors agentu.

Tai tiek tuo tarpu apie tolimesnį eiga garsiosios P. O. W. ir O. S. N. bylos. Daugiau sekantį kartą — kuomet Vyr. Liet. Tribunalas bus išstarg savo teisybės žodį.

Policijos viršininkai ne- leido nušeikoms veikti.

[Iš Federatosios Presos]

PEABODY, Mass. — Policijos viršininkas John Wade eina prieš pakerių interesus. Kada National Calfskin Co. atsigabeno 12 Watts agenturos privatinų detektyvų, kad įvedus savotišką "tvarką ir įstatymus" del streikuojančių 500darbininkų, policijos viršininkas Wade atsiskak juos prisaikinti savo pagalbininkais.

"Aš neužstoju šiame dalyke už uniją," pasakė Wade. "Bet mums nereikia jokių Bostono detektyvų palaikymui čia tvarkos. Aš turiu užtektinai žmonių. Jokio sumišimo nebuvo ir neišrodo, kad bus."

Tad Watts detektivai, kiekvienas gabendamas savo arsenalą, turėjo išsikaustyti atgal į Bostoną.

Streikas tęsiasi jau virš keturių savaitų. Jis buvo paskelbtas United Leather Workers International Union, kada National Calfskin Co., kuri priklauso Swift & Co., nukapojo algas 30 nuoš., visai nesiklausdama darbininkų, kaip jie tai priims. Kompanija nepripažįsta unijos ir atsisako tartis su ja.

Keletą dienų atgal kompanija atsigabeno 30 streiklausių iš Philadelphia. Bet jie tik trumpą laiką teisdirbo. Kiek galima suprastai iš prieštaraujančių žinių, jie nežinojo, kad čia yra streikas ir kada jie atvyktų tai sužinoti, tai pakėlė tokią triukšmą, kad net kompanijos nuosavybė nemažai nukentėjo.

NEW JERSEY TURES KAZOKŲ.
[Federatosios Presos žinia]
TRENTON, N. J. — Bilijus, kuris įveda New Jersey valstijoje konstabelius, kokius turi Pennsylvania ir New York, ir kurį vetavo gubernatorius Edwards, tapo priimtas valstijos legislaturos virš gubernatoriaus veto. Tų kazokų užlaikymui skiriama \$200,000 į metus.

KAZIMIERAS GUGIS
ADVOKATAS
Namu Ofisas Miesto Ofisas
3323 S. Halsted St. 127 N. Dearborn St.
Tel. Boulevard 1310 Tel. Central 4411

DR. A. MONTVID
CHICAGO
Lietuviai Gydotojas ir Chirurgas
25 East Washington St.
Marshall Field Annex
18th fl. Ruimas 1827
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto.
Telephone Central 3362
2121 North Western Ave.
Valandos: nuo 6 iki 8 vakare
X-Spinduliais. Phone Armitage 2013
Rezidencijos telf. Albany 8716
Telephone Drover 5052

Dr. A. Juozaitis
DENTISTAS
Valandos: nuo 10 iki 8 val. vakare.
Nedėliomis pagal sutarimo.
3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Money and Time Saved

Naudojantis "stotis iki stoties" long distance telefono kaina už miesto rubežių pašaukimuose, gali but padaryta greičiau ir pigiau.

Pavizdžiui, "stotis iki stoties" kaina dienos laike už trijų minučių pasikalbėjimą tarpe Chicago ir Cleveland yra \$2.05. Tas pat šaukimas galima padaryt vakarais, 8:30 vak. iki vidurnakčio už \$1.05. Nuo vidurnakčio iki 4:30 ryto kainuoja tik 55 centus.

Get acquainted with the money and time saving "station to station" service, explained on Page X of the current issue of the Telephone Directory

ILLINOIS BELL TELEPHONE COMPANY

"Nereikia daugiau kankintis be miego per istisas naktis su verkiančiu kūdikiu," ji pareiškė, "nes aš jam duodu BAMBINO ir paguldau į lovą."

Mėslungis, dieglys, suiręs pilvas, perpilni vuduriai suteikia mažyčiui bereikalingą nesmagumą.

BAMBINO

pašalina šiuos nesmagumus. Kūdikiai mėgsta jį! Jie prašo daugiaus. Aptiekose parduoda po 50c. arba norint, kad prisistumėm per pašta, tai reikia siųsti 60c. į

F. AD. RICHTER & CO.

3rd Avenue & 35th Street, Borough of Brooklyn, New York City.

Farmos! Farmos!! Pigios

Indiano, Michigano, Wisconsin, parduodame ant lengvo išmokėjimo, taipgi mainome ir ant miesto namų. Reikalaujantiems, davus prisijūnėme per laiška.

Yasulis & Klobuchar Co.

3605 Deodar St., Indiana Harbor, Ind.

CASE AND MARTIN CO.

Kepėjai
Connecticut Pajų
(Pies)

Mes darome pajus Connecticutus budu Chicagoj.

Reikalaukit Case & Martin'o

Užsisakyk šiandien ant rytojaus.

SOCIALDEMOKRATAS

Mūsų draugų laikraštis, leidžiamas Lietuvoj, — Kaune.

Kiekvienas darbininkas ir Naujienų skaitytojas gali įsigyti Socialdemokratą savo mieste nuo Naujienų platintojų-agentų.

Num. Kaina 5 centai.

Socialdemokratą privalėtų perskaityti visi susipratusiai ir apsišvietusiems lietuviai darbininkai.

Socialdemokratas labai nuosekliai gina darbininkų reikalus Lietuvoj.

Socialdemokratas nurodo kokiais budais darbininkai gali pagerinti savo buvį.

Socialdemokratas labai rupestingai apdirba savo raštus.

Socialdemokratą skaitant galima apsišviesti.

Socialdemokratas taktingai nurodo valdžios klaidas ir kovoja su ja.

Socialdemokratą visuomet galima gauti

NAUJIENŲ OFISE,

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill.

Tel. Monroe 2384

DR. W. F. KALISZ

Specializmas: Moterų ligos ir Chirurgija

1146 MILWAUKEE AVE.

CHICAGO.

Iš Australijos Padangės.

W. FRANCIS AHERN.
[Federuotosios Presos korespondentas Australijoje].

Darbietis Sydney mayoru.

Sydney, N. S. W. — W. H. Lambert, prezidentas New South Wales skyriaus Australijos Darbo partijos, tapo išrinktas mayoru didžiausio Australijos miesto, Sydney. Jis taipjau yra sekretoriu Australijos Darbininkų Unijos, didžiausios industrinės organizacijos Austrijoje. Delei jo išrinkimo, kapitalistai ir stambieji biznieriiai pranašauja miestui didelių nelaimių.

Nebus kulkasvaizdžių mokyklose.

New South Wales švietimo ministeris, darbietis T. D. Mutch, griežtai atsisakė rodyti mokyklose kare paimtus kulkasvaizdžius.

Tos pačios valstijos valdžia atsisakė pabudavoti muziejų del karo trofejų, o Sydney miesto taryba atsisakė leisti išstatyti ginklus viešuose miesto parkuose. Džingos delei tokio valdžios nusistatymo turi daug nesmagumų ir lieja griaužias ašaras.

Patįs apdirbinės vilnas.

Neseniai Australijos vilnų fabrikantai laikė savo konferenciją ir svarstė kaip išvystyti vilnų industrija. Tuo tikslu manoma kurti didelę kompaniją su \$125,000,000 kapitalu. Dabar Australija mažai vilnas apdirba ir percais metais importavo veik už \$25,000,000 vilnų audmenų ir kitokių vilnų išdirbinių. Australija pateikia geriausias pasaulje vilnas, bet pati jų neapdirba, o tik parduoda kitoms šalims ir paskui perka iš jų savo pačios vilnų išdirbinius.

Militaristai nenurimsta.

Nors Australijos žmonės laike karo du sykiu visuotinu balsavimu atmetė konspiraciją, Australijos militaristai vis tiek nesustoja veikė ir siekia įvesti šalyje priverstinę kareiviją. Šiais metais militaristai mano išleisti mažiausia \$20,000,000 žmonių pinigų patobulinimui karo mašinų, o kitiems metams mano skirti dar daugiau. Jie be to turi pagaminę projektą, sulig kurio visi 18 m. jaunuoliai būtų siunčiami į karines stovyklas 7 mėnesiams mokintis kareiviavimo. Bet veikiausia Australijos žmonės tokioms militaristų užmačkomis griežtai pasipriešins.

Cenzura tebeveikia Australijoje.

Australijos valdžia vis dar palaiko aštrią cenzūrą ir dar visai neseniai uždraudė įgabenti šali Amerikoje išleistą gaelikų kalboje Sinn Fein savanorių dainą.

Rasinės riaušės.

Smarkios rasinės riaušės iškilo Brooms distrikte, šiaurvakarinėj Australijoje, centre perliu industrijos. Jau nuo niekurio laiko ten esantys japonai darbininkai užėmė karinę poziciją, pareikšdami kad jie yra taip pat geri, kaip ir baltieji ir reikalaujami rasinės lygybės. Tas privedė prie riaušių. Susirėmimas iškilo pirmiausia tarp malajiečių negrų ir japonų. Policija užsistojo už malajiečius ir delei to įvyko susirėmimas tarp baltųjų ir japonų. Susirėmime keli japonai tapo užmušti.

Visi baltieji, įskaitant ir sugrįžusius kareivius, buvo apsiginklavę ir jie pradėjo gaudyti japonus ir juos nuginkluoti. Japonai buvo apsiginklavę lazdomis, peiliais ir šautuvais. Malajiečiai prisidėjo prie baltųjų ir prisgrąsino japonus užpulti, jei japonai drįs palieti malajiečius ar baltuosius. Jau nuo senai buvo nujaun-

EXTRA

Iškirpk šį apgarsinimą, atnešk mums už ką gausi \$3.00 vertės nupiginimą.

PALIKTI STORAGIJUJ

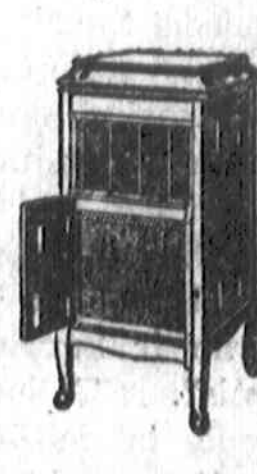
Atsišaukite kuogreičiausiai. Didelis išpardavimas fonografų, lovų, parlor rakandų, divonų ir pečių, — kaip nauji.

WESTERN FURNITURE STORAGE CO.

2810 W. Harrison St., Chicago, Ill.

\$35

\$35

Schiff and State Bank

728 W. 12th St., Arti Halsted St.

Parankiausias

BANKAS CHICAGOJ

Atdara dienomis iki 6 v. v. Sub. ir Utarninke iki 8 val. Nedėlioj iki 12:30 pietų.

Pasidėk savo pinigus šin TVIRTAN VALSTIJININ BANKAN

3% mokame už padėtus pinigus

Perviršis virš \$5,000,000.00

Schiff and State Bank

728 W. 12th St., Arti Halsted St.

PENTUOJU IR POPIERUOJU

Pirmos klesos darba gvarantuojų. Visos popieros už 50% numušim. Sampelius parodysimė jus namuose ir apkalnavimą suteikiame veltui.

Pašaukit

Seeley 3854 visada.

čiama, kad gali iškilti rasinės riaušės, nes skačius japonų pradėjo žymiai daugintis ir jie pradėjo imti savo kontrolėn visą pramonę. Prisibijoma, kad bus ir daugiau riaušių, todėl visi baltieji tapo paversti į policiją, o buvusieji kareiviai apginkluoti.

Paskelbė lokautą.

[Iš Federuotosios Presos]

Milwaukee, Wis. — Keturi stogų dengimo kontraktoriai, kurių sutartis su stogų dengėjų unija baigiasi tik birželio 1 d., paskelbė lokautą savo darbininkams, kada tieji atsisakė dirbti prie kontraktorių įvestų "open shop" sąlygų. Tų keturių kontraktorių darbininkai keletą savaičių atgal gavo pranešimą savo algos konvertuokuose, kad dirbtuvės nuo to laiko bus vedamos sulig "Amerikos plenu." Sutartį yra skirs nys, kad iškilus nesutikimams dalykas turi būti atiduotas arbitracijai. Bet tos firmos konferencijoje pareiškė, kad jos nemano pildyti sutarties ir kad jos griežtai laikysis "open shop" sistemos.

Priminimas.

Vyras: — Štai, klausyk, ką laikraštis rašo: "Šią žiemą milijonai vaikų Europoj badu miršta"...

Pati: — Palauk, palauk! gerai, kad priminei: mano šunytis dar nešertas.

Skaitykite ir Platinkite "NAUJIENOS"

KAIP JUSŲ AKIS

Ar esi nervuotas, kenti galvos skaudėjimą, ar famistos akis nūaroja, raldės susibėga kuomet skaitai, palista akis besiuvant, jei taip, tuojaus turi pirimiausia pasiteirauti mano 15 metų patyrimo, kuris suteiks tamistai geriausią patarimą.

Akių, Ausų, Nosies ir Gerklių Ligos gydoma specialisto W. F. MONCRUFFE, M. D.

JOHN J. SMETANA

1801 So. Ashland Ave., Chicago. Kertė 18-tos gatvės; 3-ies lubos

Kambarys 14-15-16-17 Viršui PLATT'S Aptiekos

Tėmykite mano parašą.

Valandos: Nuo 10 ryto iki 9 vak. Nedėliomis nuo 9 ryto iki 12 dien.

Tel.: Yards 6666 Boulevard 8448

DR. V. A. ŠIMKUS

Lietuvų gydytojas, Chirurgas Akušėras 3203 So. Halsted St., Chicago. Valandos: 10-12 v. r., 1-3, 6-8 v. v. Nedėliomis 10-12 ryto.

Tel. Boulevard 2160

Dr. A. J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas VALANDOS: 9-12 ryto 2-9 vakaro. 3303 So. Morgan Street, Chicago, Ill.

Tel. Pullman 342

DR. I. E. MAKARAS

Lietuvų Gydytojas ir Chirurgas 10900 Michigan Ave., Roselande. Val. 10 iki 12, 2 iki 4 ir 6:30 iki 8:30 vak.

Tel. Canal 6222

DR. C. K. CHERRY

LIETUVIS DENTISTAS 2201 W. 22nd & So. Leavitt Sta. CHICAGO. Valandos: 9:30 ryto iki 12 dienų, nuo 1 po pietų iki 9 vakare.

Telefonas Pullman 856

DR. P. P. ZALLYS

Lietuvų Dentistas 10801 So. Michigan Ave., Roseland. Valandos: 9 ryto iki 12 dienų Nuo 1 po pietų iki 9 vakare.

Akušerka M. Katauska

Patarnauju diemon: ir naktimis prie gimdymo ir duodu patarimus moterims ir merginoms. Antraštas: 3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. Phone: Boulevard 4121

EINU IS BIZNIO!

DIDELIS BARGENAS!

Didelį Eksploziją šalip mūsų krautvės namo, sugadino ir mūsų tavorą. Viskas turi but parduota, nepaisant nuostolių. Mes užtikriname, kad uždarbio šiame išpardavime nepadarysime. Vyrų ir vaikų siutai ir overkotai \$10, \$15, \$20, \$25, \$30, \$35 ir \$40. Daugybė siutų ir overkotų po \$5.50. Tikros odos išverčiami kotai, kuriuos pardavojo po \$75, \$85 ir \$110, dabar \$22.50. Vyrams kelnės \$3 ir augščiau. Vaikams siutai \$3.50 iki \$15. Apie 150 mažai dėvėtų siutų ir overkotų ir lengvų kotų \$7.50. Atdara vakarais iki 8 val. Subatonis iki 9 vakaro. Nedėliomis iki 3 po pietų.

S. GORDON, 1415 So. Halsted St.

Dr. A. R. Blumenthal

AKIŲ SPECIALISTAS
Akia Egzamiauojų Dykal

Gyvenimas yra tuščias, kada pranyksta regėjimas. Mes vartojam pagerintą Ophthalmometer, Y-patinga doma atkreipiamė į vaikus. Val.: nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėliomis, nuo 9 iki 12 dienų. 4649 S. Ashland Ave. kamp. 47 St. Telephone Yards 4317 Boulevard 6437

DR. M. HERZMAN

IŠ RUSIJOS

Gerei lietuvians žinomas per 22 metu kaip patyres gydytojas, chirurgas ir akušeris. Gydo aštrias ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus. Ofisas ir Laboratorija: 1835 W. 18th St., netoli Fisk St. VALANDOS: Nuo 10-12 pietų, ir nuo 6 iki 8 val. vakarais.

Dienomis: Canal 8110 arba 357 Naktimis: Drexel 950 - Drover 4136

GYVENIMAS: 3412 S. Halsted St. VAL.: 9-10 ryto ir 8-9 val. vak.

DR. C. K. KLIAUGA

DENTISTAS

1821 So. Halsted St., Chicago, Ill. kampas 18th St. Valandos: 9-12 ryto ir 1-9 vak. Phone Canal 257

Canal 257

Naktinis Tel. Canal 2118

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Valandos: 10 iki 12 ryto; 1 iki 4 po piet. 6 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto. 1821 S. Halsted St., Kampas 18 ir Halsted St.

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 15 metai

Ofisas 4729 So. Ashland Ave., 2 lubos Chicago, Illinois.

Specialistas džiovos Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų Ligu.

OFISO VALANDOS: Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 5 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 val. valandos ryto iki 1 val. po piet. Telefonas Drexel 2880

DR. G. M. GLASER

Praktikuoja 29 metai

Ofisas: 3149 S. Morgan St., kertė 32 St. Chicago, Illinois.

SPECIALISTAS: Moteriškų ir Vyriškų Taipgi Chroniškių Ligu.

OFISO VALANDOS: Nuo 10 ryto iki 3 po pietų, 6-8 vakare. Nedėliomis nuo 9-2 po piet. Telephone Yards 687

Telephone Van Buren 294

Rez. 1139 Independence Blvd. Chicago

DR. A. A. ROTH

RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialistas Moteriškų, Vyriškų, Vaikų ir visu chroniškių ligų Ofisas: 3354 So. Halsted St. Chicago. Telephone Drover 9693

Valandos: 10-11 ryto; 2-3 po piet, 7-8 vak. Nedėliomis 10-12 dienų.

Tel. Austin 737

DR. MARYA DOWIATT-SASS.

Katik sugrįžo iš Californijos ir vėl tesavo praktikuojamą po No. 5208 W. Harrison St.

Valandos: 8-12 kasdieną ir 6-9 vakare išskiriant nedėlienis.

DR. YUSKA

1900 So. Halsted St.

Tel. Canal 2118

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakare. Rezidencija: 2811 W. 63rd St. Tel. Prospect 3466

DR. C. KASPUTIS

—Dentistas—

3331 S. Halsted St., Chicago, Ill. Valandos: 9-12 A. M., 1-5, 7-8 P. M. Telefonas—Boulevard 9199

Telephone Yards 5834

DR. P. G. WIEGNER

Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak. 3325 So. Halsted St., Chicago, Ill.

CHICAGOS ŽINIOS

Bomba sužiedė tris.
Ald. Oscar De Priest, prie 3815 Vernon ave., namuose bomba mesta užvakar naktį. Bomba sprogdama sužiedė vyrą ir dvi moteris, juodvėdžius, ir gerokai apdraskė namų priekakį.
Kad susekus bombų metėjų, plenuojama įsteigti fondą. Aldermanas pažadėjo tam fondui penkis tukstančius dolerių.

Mažiau takų.
Ši metų Chicagoje surinkta \$75,000,000 takų mažiau, kaip praėjusiais metais. Praėjusiais metais buvo surinkta \$300,000,000, šįmet gi tik apie 225,000,000.

Automobilai užmušė 124 žmones.
Laikė pirmų šių metų trijų mėnesių Cook County automobilių užmušė 124 žmones.
Išteisinta.
Ponia Carl Pellegrini, 714 Marshfield ave., kuri nedėlioje nušovė pasigėręs savo vyrą, užvakar rasta nekalta ir palaiduota.

Apvogti.
Chicago Grocery kompanijos, 907 W. Randolph, užvakar naktį pavogė tukstantį dolerių iš pinigų dėšos. Šėpos durys kiau suadžytos. Šėsi mėnesiai atgal tą pačią kompaniją apvogė ant 4,114 dolerių.
Užvakar anksti rytą vagys atėmė \$1,300 nuo Stasio Yuškos, smuklės laikytojo prie 5939 S. State g-vės.

Sutinka su Stokjardų darbininkų reikalavimais.
Dvidešimtis šeši savistoviai Chicagos pakėrai užvakar sutikę priimti Washingtono nustatytas sąlygas.

Sugauti.
Detektyvas Paul Ricco išgirdo, kad kas ten tariasi apvogti smuklininką prie Halsted ir Taylor gatvių. Jis ten nuėjęs pamatė penkis vyrus su automobiliais belaukiančius. Revolverį išsitraukęs, jis liepė vyrams važiuoti į nuovadą. Pas juos rasta revolveris.

Darbininkai apvogė grosernę.
Užvakar tapo patirta, kad Durand & Kasper Wholesale Grocery kompanijos knygvedžiai pavogė josios \$300,000 laike šešių metų.
Minima kompanija pinigų tame bizny praleidavo per savo rankas apie \$12,000,000 kas metai, o jos sąrašo knygų nebuvę pertikrintos daugiau kaip per šešis metus. To-

del senieji knygvedžiai nau-dojasi proga.
Bet praėjus subatą senas knygvedis Max Goodman ta-po atstatytas del negėrų kom-panijai dabarbu. Jo vietą už-ėmė panelė Sulring, kuri kny-gose rado nesuprantamų da-lykų ir paskui dar ji aplaikė laišką nuo Goodman, kuria-me jis prašė, kad jinaiz rezig-nuotų. Jai rezignavus, jis ma-nęs vėl sugrįžti prie sa-vo darbo ir knygas padaryti "geromis". Tačiau naujoji knygvedė tą laišką pardavė kompanijos prezidentams ir po to Goodman ir jo sėbrai kny-gvedžiai tapo areštuoti.

Vaiko saldinius atėmė.
Vienuolikos metų vaikas, Bernard Shraw, 6552 Yale ave., grįžo namo nešdamasis saldainių poperį ir \$4.45 pinigais. Vagis salaukęs vaiką atėmė iš jo pusę saldinių ir pinigų.

Suareštuoti besilinksminantieji.
Vakar tapo suareštuotas Ed-ward J. Novak, aldermano su-nus, ir keletas kitų, kurie su-sirinkę į Atlantiko hotelio kam-barį suruošė balij. Paskui kambarį tapo sulaužyti rakan-dai, sudaužyti stiklai. Kuomet policija įsigavo kambarin, rado gyvą betvarkę.

Aktoriai persiskyrė.
Johannos Kramer, 946 N. La Salle g., vyras aktorius per kurį laiką meilavosi su pane-le Bertha von Turk ant teatro pagrinde del publikos akių. Bet vakar teisme ji pareikalavo di-vorso su savo vyru, nes esą jos vyras taip besimeiluodamas iš-tikrųjų įsimylėjo į tą panelę ir jos nebeprisais.

Sugautas telefonu erzintojas.
Šėsi detektyvai vakar pabaigė savo darbą sugavę vyrą, kuris ilgą laiką erzino Chica-gos moteris per telefonus.

Paskutiniai trimis mėne-siais buvo prie telefono šaukia-mos moterys, kurios yra pa-metę pinigų bei brangakmenių. "Aš žinau kur tamstos brang-akmenys randasi," — pradėda-vu vyras. Kuomet gi jis sukel-davo moters žingėdumą, suži-nodavo pavarde, tai užvedavo kalbą apie meilės dalykus ir naktį ir dieną bent po šešis ar daugiau sykių jis prisaukdavo tas moterėles prie telefono. Moterys ėmė skųstis policijai ir policijos perdėtinis paskyrė še-ši detektyvus sugavimui to vyro.

Detektyvai vienai moterų pa-tarė kalbėti su tuo nežinomuo vyru nežiurint, ką jis nesaky-tų, kad užlaikius jį prie telefono, iki bus susekta iš kur jis kal-ba. Tada jį palepė tele-fono darbininkams sekti, iš kurios vietos jis kalba ir ga-liaus tapo susektas ir prie te-lefono bekalbant sugautas. Tai James McCaun, kuris, sako, penki metai atgal buvo paleis-tas iš beprotnamio.

Girdėjote šitokią navyną?
Daktaras Toks-Ir-Toks, susir-gęs "apendisaičiu", pats pasida-rė sau operaciją. Operacija pa-vyko gerai, bet, iš papratimo, jis pasiuntė pats sau "bilą". Ga-vęs savo "bilą", jis atkrito ir po dviejų dienų pasimirė...

DUODAME LIETUVIAMS ŽINOTI.

Kad Lietuvių Tautos Katali-kų Bažnyčios buvusiam susirin-kime balandžio 4 d., 1921, Baž-nytinėje svetainėje, kuriamo ta-po išrinkta valdyba ir troščiai įgalioji pirksimui bažnyčios. Pir-kimas užsibaigs šią savaitę. Bažnyčios nuosavybė liekasi lie-tuvių. Tai pirmas žingsnis lie-tuvių istorijoje. Lietuvių Taut-os Katalikų Bažnyčia įsteigta Jo Malonybės kn. Vyskupo S. B. Micevičiaus DD. pastangas. Kitos lietuvių kolonijos turėjo progą pirmiausia savo bažnytinis reikalus sutvarkyti, bet mes did-

miestį tik dabar tai padarome permate dalykus.

Bažnyčia randasi prie kampo 35tos gatvės ir Union Av. Kvie-dame visus Chicago lietuvius susilieti su mumis ir tvarkyti patys savo reikalus, o nesiduoti išnaudoti save agentams, taip pasivadinusiais "lietuvių kuni-gais", kurie tarnauja sveti-miems, o savo tautos priešai. Todel, šalin su kraujagieriais. Lai žydi liuosybė, meilė Dievo ir artimo.

Gimimo Dienos Keksas.

Kokio niekas nebuvo iškepęs.

Šis yra be abejonės didžiau-sias gimimo dienos keksas ku-omet nors iškeptas Chicagoje, kuris dabar yra ant parodos Klein Bros. departamentinėj krautuvėj ant 20 ir Halsted gat-vių. Keksas, kuris sveria apie 250 svarų, yra padarytas ketu-riais augštais del apvaikščiojimo 41 Sukatkuvių.
Ketverge Klein Bros supjaus-tis keksą ir teiks jį dovanai jų visiems kostumeriams nuo 2 iki 4 po pietų. Dovanai Ice Crea-mas bus taip jau dalinamas tos firmos įsisteigimo apvaikščioji-me.

Tos departamentinės krautu-vės metoda sukatvinių apvaikščiojimų yra nepaprasta — bet ne daugiau taip kaip ir krau-tuvės pirkliavimas, kurie bėgyje 41 metų išaugo nuo mažos krau-tuvės užimančios vos apie 25 pėdų pločio frontą iki 5 augštų departamentinę krautuvę pil-niausią net ir su restauracija. Toks išaugimas, tiksliai galimas per teisingą pirkliavimą ir arti-timą prisilankymą principų nu-statytų per patį įsteigėją krau-tuvės poną S. Klein, kuris pa-simirė jau metas suviršum.

JAU PAVASARIS!

Ką žmonės daro pavasaryje? Sakysite tuščias klausimas. Jog kiekvienas žino, kad pavasaryje yra puikiausias laikas kuomet žmogus stengiasi pataisyti savo sveikatą išeidamas kasdien po valandą, kitą ant šviežio oro į parką, ar kur tarp medžių pasi-vaikščioti. Kad tai padarius galime reikia pritaikintu, leng-vų ir madingų evertykų. Ar vi-sur juos galime gauti? Sunkiai, tik tokiose krautuvėse galima, kur seka madas, progresas, ir pi-giausias kainas. O tokia krau-tuvė yra viena ant Bridgeporto, jau daugybės žmonių žinoma.

TETER BROS. SHOE STORE,
3415 So. Halsted St.

Pranešimai

L. S. S. VIII Rajono Agitacijos Ko-mitetas šiuo metu praneša draugams, kad dar nesamdytume svetainių VIII Rajono tartam rengti T. Kučins-ko prakalbų maršrutui; palaikite dar, kol įvyks Centralinio Komiteto susi-rinkimas. — Agit. Komitetas.

Lietuvių Kriaučių Klubas Sav. Pa-šalpos turės mėnesinį susirinkimą šiandien, balandžio 6, 7:30 v. vak., Liuosybės svetainėje. Visi nariai ma-lonėkite susirinkti, ir nesivėluoti. — X. Šaikaus.

Harvey, III. — Svarbias prakalbas rengia L. S. S. 228 kuopa pėtnyčioj, balandžio 8 d., Dudeko selej, 15639 So. Halsted St. Pradžia 7:30 v. vak. Kalbės d. P. Dubickas iš Chicago. Kviečiame vietos ir aplinkės lie-tuvius gausiai susirinkti. — Komitetas.

Town of Lake. — Balto Dobilio L. Klubas susirinkimas bus pėtnyčioj, balandžio 8 d., Klubas name, 4558 S. Marshfield Ave., 8 val. vak. Visi draugai malonėkite atvykti, nes bus labai svarbus darbas, kurį turėsime užbaigt šiame mitingė. Nariai yra priimami nuo 18 iki 30 metų am-žiaus. — Rašt. W. Sharika.
4512 S. Talman Ave., Chicago.

PRANEŠIMAI

L. S. S. VIII Rajono Centralinio Komiteto extra susirinkimas įvyks pėtnyčioj, balandžio 8 d., 8 val. vak., Naujienu Name. Visi Komiteto nariai privalote būti susirinkime. — Organizatorius.

ASMENU JIESKOJIMAI

JIESKAU Ipolito Petraičio, 30 m. amžiaus. Turi 5 m. sunų. Jis gy-veno Gary, Ind. Paieina iš Bataky, ugio 5 pėdų 4 colių, sveria 149 sva-rus. Mėlinų akių, rausvų plaukų. Kas tokį vyrą pamatysit praneškite, duo-siu dovanų \$25.00.
J. KLEVINCKIS,
1546 Jefferson St., Gary, Ind.

JIESKAU dėdės Petro Budvičio, Kauno rėd., Raseinių apskr., Šveikš-nos parap., Jonikailių kaimo. Ame-rikoje gyvena 11 metų. Paskutiniu laiku gyveno apie New Yorką. Jis pats ar kas kitas malonės pranešti, busiu dėkingas.
K. GEČAS,
2517 W. 45 Pl.
Chicago, Ill.

JIESKAU Paulinos Zirzeckienės, Kauno pavieto, Šilalės valsčiaus, Ždaugėnų kaimo. Pirmiau gyveno apie New Yorką. Ji pati ar kas ki-tas malonės pranešti, busiu dėkinga.
ONA AUKŠTAKALNIENĖ,
2517 W. 45 Pl.
Chicago, Ill.

MYKOLAS KLEVIŠIS
3603 So. Union Ave.
Malonėkite atsilankyti Nau-jienų ofise reikale Tamstų Lie-tuvon siųstų pinigų.

B. PETRAUSKAS,
2318 So. Hoyno Ave.
Malonėkite atsilankyti Nau-jienų ofise reikale Tamstų Lie-tuvon siųstų pinigų.

J. BLINSTUPAS,
3937 Kimball Ave.
Malonėkite atsilankyti Nau-jienų ofise reikale Tamstų Lie-tuvon siųstų pinigų.

JIESKAU savo brolio Juozo Čiži-nausko, gyvena Cicero, Ill. Turis svarbų reikalą, prašau atsiliepti.
J. Č.,
1844 Canalport Ave.

JIESKAU brolio sunaus Jono Jon-šos. Girdėjau gyveno Chicagoj. Iš Lietuvos, Kauno rėd., Raseinių apskr., Skaudvilės volosties, Šodelių sodžiaus, Atsišaukite šiuo antrašu.
TAM JONSA,
Box 673, Ellsworth, Pa.

APSIVEDIMAI.

JIESKAU apšivedimui vaikino arba našlio nuo 33 iki 36 m. amžiaus, ne-gėrantis, nerukantis ir netingintis, kad turėtų nors kiek turto. Dailaus sudėjimo, gėlonais arba tamaisiais plaukais, mėlynoms akimis. Atsišau-kite tuojau. Nesistarmatykite. Aš esmi našlė 27 m., turiu nuo savybė vertės \$9000. — du vaiku 8 ir 6 m.
A. S.,
3127 S. Emerald Ave., Imas augštas.

JIESKO KAMBARIŲ

JIESKO vaikiną kambario Bridge-porto aplinkėj. Butų geistina, kad šeimyninė pagamintų valgi. Mel-džiū atsišaukti šiuo antrašu.
JONAS STROLIS,
3130 Lowe Ave.,
Chicago, Ill.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ
REIKIA merginos ar moteris kal-bančios angliskai, lietuviskai ir len-kiskai ir galinčios vartoti type-writer. Atsišaukt per laišką.
CENTRAL MFG. DISTRICT BANK,
1112 W. 35 St.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ
REIKALAUJAME AGENTU
Atliekamu laiku tamsta gali užsi-dirbti po \$50.00 ir daugiau į savaitę. Užsiėmimas smagus. Patyrimo agen-tavime nereikia.
220 S. State st., Ruimas 1422. Chicago

REIKIA kriaučiaus prie kostu-miersko darbo. Gera mokestis, dar-bas ant visados.
Atsišaukite
F. DEGIMAS,
882 W. 33rd St.

REIKIA patyrusių prie

raincoat'ų cementuotojų ir operatorių, kurie dirbo ka-rės laike prie slickerių. Nuo-latinis darbas, gera alga.

WABANSIA MFG. CO.,
KLING BLDG.
2226 Wabansia Ave.,
Arti Oakley Blvd.

— Rašt. W. Sharika.
4512 S. Talman Ave., Chicago.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ
REIKIA
Darbininkų prie cukraus burokų.

Seimynos su ukės patyrima pagei-daujamoms. Mokėsimė po \$23.00 už akėrį. Veltui namų renda ir parve-žimas. Atsišaukite ofisan, 1234 West Van Buren St., Chicago, Ill., kasdien išskiriant savaitdienį nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų. Atsišaukite, o pa-trisite viską, kas tik yra reikalinga.

Komitetas visų cukraus kompanijų.

Seimynos gyvenančios netoli Detroit ar Cleveland rašykite arba kreipkitės prie Michigan Free Employment Bureau, 461 Larned St., West Detroit, Mich., arba Cleveland City Hall Free Employment Bureau, East 6th St. ir Lakeside Ave., Cleveland.

Burokų darbininkai norintieji dirbti Continental Sugar Co., gali atsišaukti pas Frank Horky, 1431 W. 18th St., Nešiotų, bal. 10 d., Chicago.
Mitingas cukrinių burokų auginimui darbininkų Iowa valst. įvyks savait-dienį, bal. 10 d., 1921, pas Al. Weber's 1642 Orchard St., Chicago, Ill.
Mitingas cukrinių burokų auginimui darbininkų Michigan Sugar Company, bus laikomas prie 1712 So. Loomis St., ir 1811 West Erie St., Chicago, Ill., ant 1:00 val. po pietų, bal. 10 d., 1921.

Mitingas cukrinių burokų augini-mui darbininkų Minnesota Sugar Com-pany bus laikomas, bal. 10 d., 1921, pas Conrad Wolfas, 2459 Wenthworth ave., Frank Pondas, 1371 Milwaukee ave., ir Gust Jahr, 1909 Orchard St., Chicago.

Mitingas cukrinių burokų auginimui darbininkų Rock County Sugar Com-pany laikys savaitdienį, bal. 10 d., 1921, pas David Meisner, 955 West 18th St., Chicago, Ill.

Mitingas United Sugar Co., darbi-ninkų bus laikomas nedėlioj, bal. 10, pas Fred Rupp, 6026 Lawrence Ave., Jefferson Park, Chicago.

REIKIA 10 agentų mokinis Real Estate biznio. Gabūs vyrai gali už-dirbti nuo \$50.00 ir daugiau į savi-ai. Mes suteisime visus nurodymus. Atsišaukite greitai, nes dabar geriaus-ias laikas pradėti.

LIBERTY LAND & INVESTMENT CO.,
3301 So. Halsted St.

REIKIA kriaučiaus prie kos-tumeriško darbo. Kreipkitės:
A. ALEKNA,
911 West 33rd St.,
Tel.: Boulevard 6386.

REIKIA agentų pardavojimui gerai žinomų kvapniųjų populiariškiems gėrimams, kurių labai reikalauja; išdėstoma gausiausių chemistų. Gali padaryti \$100 iki \$150 savaitėj. Rašykite pas:
BOB MANUFACTURING CO.,
5436 — 2nd Ave.,
Pittsburgh, Pa.

JIESKAU bučio, kuris galėtų už-imti pirmą ranką bučėnėj. Butų ge-rai, kad mokėtų važiuoti fordu.
Atsišaukite tuojau.
F. S.,
1340 So. 48 Ct., ant 2 lubų,
Cicero, Ill.

DARBININKAI!
Jei norite lengvai užsidirbti pini-gų savo aplinkėj tarpe savo draugu, prisiskų 2c. stampą informacijoms. Rašyk tuojau pas:
ALBERTA CO.,
5051 So. Ashland Ave.,
Chicago, Ill.

REIKIA viduramžio vyro ant ma-žos farmos, 18 mylių nuo miesto. Ge-rai alga; atsišaukite piliudijimus.
1256 W. Harrison St.,
Kriaučių šapa.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI saliuonas
ir 5 kambariai gyvenimui.
2224 Indiana Ave.
Atsišaukt 1 val. po piet.

PARDAVIMUI 2 stalai biliardų
(pool-table). Išrodo, kaip nauji. Par-dosius įvykiai. Pardavimo priežastis — išvažiuojai į kita riesta.
S. BRAZAUSKAS,
1546 Jefferson St.,
Gary, Ind.

PARDAVIMUI pusė sa-liuono rakandų; barai, ais-baksis ir keisas. Parduosiu pigiai ir greitai. Atsišaukite tuojau. Yra 17 kambarių. Renda \$25.00. 613 W. 14 Pl.

PARDAVIMUI pigiai 3 krėslų bar-bernė su pool-room, 3 biliardiniai stalai, priežastis pardavimo patirsit ant vietos.
J. MASKALIUNAS,
2515 So. Halsted St.

PARDAVIMUI geras saliuonas
ir susirinkimams svetainė. Gera vieta. Atsišaukite.
1734 W. 51st St.

**PARDAVIMUI saliuonas labai ge-roj vietoj visokių tautų apgyventai; kampinis namas, priežastis didelis ša-pas. Galima ir pietus duoti. Biznis gerai eina. Keturi kambariai par-gavimui; lystas ant metų; priežastis pardavimo, turiu du būklus, tai vie-ną greitai laiku turiu parduoti. Kas mylit tokį biznį, pasikubinkite.
W. J. C. S.,
900 W. 21 St. ir Canalport Av.**

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI saliuonas. Biznis iš-dirbtas per daugelį metų ir gerai ei-na; visokių tautų apgyventoj vietoj, prie didelių dirbtuvių. Taipgi, pietus galima duoti. Kampinis namas, 35 ir Ashland, 3457 So. Ashland ave. Par-davimo priežastis, patirsite ant vietos.

PARDAVIMUI saliuonas lietuvių apgyventoj vietoj, netoli šv. Jurgio bažnyčios. Pardavimo priežastis, pa-trisite ant vietos.
943 W. 33rd St.

PARDAVIMUI Ice Cream Parlor ir saldinių krautuvė. Turiu parduoti geitu laiku, geroj lietuvių apgyven-toj vietoj.
Pardavimo priežastis patirsite ant vietos. Kreipkitės šiuo antrašu.
PETER SENKUS,
3300 So. Morgan St.

PARDAVIMUI bučėnė ir groser-nė lietuvių apgyventoj vietoj. Biz-nis gerai eina. Pardavimo priežastis — patirsite ant vietos. Savininką galima matyt visada.
858 W. 33rd St.

PARDAVIMUI saliuonas lietuvių ir lenkų apgyventoj vietoj. Biznis gerai išdirbtas. Priežastis pardavi-mo, važiuojai į Lietuvą.
804 W. 31 St.

PARDAVIMUI barbernė. 3 ke-dės, sena vieta, 4 kambariai pagyve-nimui. Pardavimo priežastis patir-site ant vietos.
3316 So. Morgan St.

PARDAVIMUI grosernė ir bučėnė. Biznis nuo 14 metų. Lietuvių kolonijoj. Kas pirkis, laimės.
I. LYON, 1731 S. Union Ave.

PARDAVIMUI saliuonas, lietuvių ir lenkų apgyventa vieta; biznis per daug metų, — priežastis pardavimo patirsite ant vietos.
4405 So. Wood St.

RAKANDAI

IŠVAŽIUOJU IŠ Miesto.

Stebuklinga proga porai užvedan-čiam gyvenimui, paaukausi savo pul-kius 4 kambarių rakandus, visus ap-kius arba atskirai, kaip nauji sušide-da iš trijų šmetų sekykšios seto, bu-vo užmokėta \$200, parduosius už \$75.00, indu, kaurų, lovų, taipgi didelis Viotrola, už kurį buvo užmokėta \$225 už \$50, su rekordais ir deimanto spil-ka. Ateikt tuojau, — galite matyti kasdien nuo 9 ryto iki 9 vakare ir ne-dėlioj.
2810 W. Harrison St.

PARDAVIMUI furnitūre 5 kam-barių. Mažai vartoti, atrodo kaip nauji. Priežastis pardavimo patirsite ant vietos. Pardavėją galima matyt visados.
10737 Prairie Ave.,
Roseland.

NAMAI-ŽEMĖ.

PARDAVIMUI farma, arba malny-siu ant namo, 160 akėrų geros žė-mės. 100 akėrų ariamos, 60 akėrų stambaus miško ir geri budinkai. Wisconsin Valstijoj. Kaina \$3,500.
JOSEPH VOLANDUS,
2829 W. 39th St.,
Tel.: Lafayette 4167.

DIDELIS BARGENAS.
1½ akėrų farma prie pat Cicero, Ill. 3 blocai iki gatvės. Namas, 2 barnės, 2 karvės, ir 10 vištų. Kai-na tik \$3,700.

JOS. BENDIK,
1822 S. Halsted St., Chicago, Ill.

PARDAVIMUI labai pigiai 40 akė-rų neįdirbtos žemės, Michigan Valst. Labai gražioj ir lietuvių apgyven-toj vietoj. Norinti plačiau apie ją sužinoti, gali rašyt arba važiuoti pas kaimyną D. Yuodį, Irons, Mich., arba pas savininką
WM. SERMUKSNIS,
Box 447,
Nanty Glo, Pa.

PARDAVIMUI pigiai murinė graži rezidencija 6 kambarių, kieto medžio, trimingai, maudynė, Brighton Parke, greitai laiku parduoda tik už \$4500, puse imnokė ir pirmis lotą į mai-ną. Atsišaukt greitai pas
J. ZACKER,
3301 So. Halsted St.

PIRK FARMA PAS MUS LIETUVIŲ KOLONIJŲ
120 akėrų, bilingai, mašinerijos, naujas Silo, 9 karvės, 5 telyčios, 4 kiaulės, 2 arkliai, 1½ mylios nuo mie-sto. Kaina \$7,000. Pirmas įmokė-jimas \$3,500.

60 akėrų, bilingai, mašinerijos, 5 karvės, 2 arkliai. Pirmas įmokė-jimas \$1,500. Kaina \$4,000. Reika-laukt kitų farmų surašo. Mes pa-gelbėsime.

WOESSNER FARM CO.,
Stephenson, Mich.

PARDAVIMUI 5 kambarių kampi-nis muros namas su groseriu; visas apšildoma garu, elektra, gasas, mau-dynė, barnė, 3 automobiliai — vis-kas už \$2,600, cash \$2,400 prie 3601 So. Lowe Ave.; lietuvių aplinkė.

FARMOS. FARMOS.
Broliai lietuvių Atvažiuokite į Montanos valstiją. Čia pigios far-mos: 320 akėrų farma su budinkais, aptverta, anglies savo naudojimui, bėra upelis per vidurį. 200 akėrų išdirbta, šilp mane lietuvių tik už \$4,000. Reikia mažai įmokės; tin-ka \$500 iki \$1,000. Tiesiogiai iš-ka kvičiame, linams ir šilp viso-kiems javams ir auginimui gyvulių. Gyvulių nereikia šerti nei žiema.
Esu farmeris su 320 akėrų. Pla-tesmes žinias suteiksiu laišku.
A. BALUKEVICZ,
Box 270,
Wibaux, Montana.

NAMAI-ŽEMĖ

PARDAVIMUI pigiai 6 pagyveni-mų murinis namas po 6 ir 5 kam-barius; maudynės, rendos neša \$1,500 į metus. Kaina \$10,500.00 ant išmo-kėjimo. Tik \$3,000 įmokėt, likusius rendos pabaigs mokėti. Namas ran-dasi ant Bridgeporto. Atsišaukite greitai pas J. Zacker,
3301 So. Halsted St.

PARDAVIMUI "frame" namas, 4 pagyvenimui ir biznis, 6-3-3-5 kamba-rių. Kaina \$7,000.00. Rendos mė-nesiui \$70.00. Įmokėjimais.
F. KOBILECKI,
1799 So. Union Ave.

PARDAVIMUI 2 lotu, arba malny-siu ant automobilio. Lotai randasi labai geroj vietoj.
Kreipkitės pas
L. PAUGAS,
1615 So. California Ave.
Tel.: Rockwell 8641.
Galima matyt nuo 5 iki 9 vak.

PARDAVIMUI pigiai graži murinė rezidencija 9 kambarių, šėtymų apšil-doma, 3 lotai 75x105 pėdų, puikiai medžiama auganę, kvietėliai apšodi-na apie 100 visokių vaisinių medžių yra kaip odelių, vyšnių, grūkių ir kitokių; labai puiki vieta. Kas nori nuošaliai miesto gyventi, yra tikrai verta \$15,000, greitai laiku parduoda-ta tik už pusę kainos. Randasi apie Morgan Park. Atsišaukite pas
J. ZACKER,
3301 So. Halsted St.